

Latweeschu Awises.

60. gada-gahjums.

Nr. 8.

Trefschdeenā, 25. Februari (9. Merzā).

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schruden, Kurland. — Ekspedizija Westhorn Iga grahmata-bohdē Zelgawā.

Rahditajs: No eekschjemehm. No ahrsemehm. Wisjannatahs sinas. Kahlis wahrdōs 2c. Kahlis wahrdōs 2c. Kahlis Simonjons. Drupas un drustas. Mehnefs. gabibas- un preschu-tirgus. Sludinaschanas.

No eekschjemehm.

Behterburga. Rihnas subtnis Zengs ar 2 sekretereem un 13 pawadoneem 14. Februari aibrauzis us ahrsemehm. — **Alzise par eekschjemē istradatu zukuuru** zaur Wisaugstati apstiprinato walstspadohmes spreedumu nosazita schahda: no 1. Augusta 1881. g. lihds 1. Augustam 1883. g. jamakfā 50 kap., bet no 1. Augusta 1883. g. lihds 1. Augustam 1886. g. — 65 kap. no puda. Finanz-ministerim atants eegrohsit scho leetu un isdoht waijadfigohs preekschraftus. — **Angtu awisei „Daily News“** sino is **Relates no 13. (25.) Februara:** 500 Tekinzu gahja is Dezendas un gribeja celaustees Wschabadā. Madunkul-Kans Merwā ezelts par augstako wadoni. Jauna deputazija no Merwas dewufees us Kandaharu. Persija, kā leekahs, pabalsta Skobetewu. — „**Golofs**“ leekahs dsirdejis, ka blakus jaunajem 25-rublu gabaleem drihsunā ari dabusim jaunus 10-rublu gabalus. — **Gescheleetu ministerijā** ezelta ihpascha komisija, kurai japahrspreesch likumi preeksch Schihdeem; schi komisija zeloht preekschā, ka waijagoht paplaschinhāht Schihdu teefibas. Tā — stary zitu — wina grib, ka tahdeem Schihdeem, kas eeguwschi kahdu mahzitu grahdu augstfokhlās, buhtu tahdas pat teefibas, kahdas ir to grahdu kristiteem. Ihpaschi krohna-deenestā Schihdu teefibas bij masakas; Schihdi lihds schim netika ezelti par stahsrahsteem. Tagad nu sino, ka tas ir notizis; jo kara-dakteris Dr. med. Traugotts (Schihds) fewischiu nopelnu dehl pa-augstinahs par ihsteno stahsrahstu.

Zelgawas Latw. fwehtku-komiteja isrihkoja teateri un balli 14. Februari. Bet — kā dsirdams, tad tiklab teateris, kā balle bijuschi pahreklam plahni apmekleti. Komitejai bijis japeeleek ap 150 rublu no wezā krahjumina.

Zelgawas Latw. beedriba noswineja 19. Februari pa jauku, pa gohdu. Swehtki eefahkās, kā sinams, ar deewkalposchanu Anasbasnizā, kas bij pilnin pilna lauschu. Deewkalposchanu puschoja diwi dseedataju-kohri: — basnizas paschas kohris, sem Wehjina Iga un Latw. beedr. kohris, sem Kempka Iga wadischanas; abi kohri dseedaja labi. Behz deewkalposchanas fwehtku dalibneeki sapulzejahs beedribas ruhmes, Schirkehōsera namā, kur fwehtku weefus eepreezinajis beedr. dseedataju-kohris ar jauklam dseefminahm. Pulksten 3ds bijusi turpat gohda-maltite, pee ka dauds weefu peedalijuschees; to starpā kā gohda-weefi — zen. gubernatora Igs un ziti zenijami beedribas labwehletaji. Pee gohda-maltites tikuschas wairak runu turetas, is kurahm wisahm atbalsojis, ka grib mihlestibā un faderibā gahdaht un puhletees — Latweeschu tautai par labu. Un tā pareisi un jauki; jo — „meers baro, nemeers pohsta“. — — Wakarā bij teatera israhdischana pilsehtas teatera-namā. Israhdija lugu „Meschā“, sem beedr. teatera wadona Breschinsky Iga rihkoshchanas. Teatera ruhmes bijuschas pilditas ar flatitajeem un spehlehts tizis — labi. Behz teatera bij balle beedribas ruhmes. Ballebijusi stipri apmekleta. Wifs gahjis jauki un glihti. Swehtku weefi, kā dsirdams, lohti mihlu eespaidu nehmuschi lihds us mahjahm no Zelgawas Latw. beedribas 19. Februara isrihkojumeem.

Tapat kā semkohpibas kongrefus — griboht ari isrihkoht tirdsneezibas- un ruhpnenezibas aistahwu kongrefus.

No Gahrfeenes. Muhfu pusē ir weens nekahrtigs eeradums eefaknojees, prohti daschi fainneeki atwehl un ari paschi palihds fa-weem faines-behrneem festsdeenas wakarōs dantschu-balles jeb kā mehs sakam — „Klubas“ isrihkoht, kur wiswairak pee-auguschu jaunekki, jaunawas un ari skohlas-meitenes sapulzejahs un wisu fwehtu nakti pawada

danzodami un trafodami, lihds kamehr jau gaismina fwihsst. — **Waj to redsoht naw katram kristigam zilwekam janopuhschahs un ja-tisfauz:** waj jau tik tahtu ar sawu tā faukto „attihstichanu“ noslihdejuschu, ka ir pat fwehtu nakti neprohtam peeklahjigi pawadiht?! Un kur tad nu paleek fwehtdeenās rihā Deewa peelhghschana tahdeem, kas zauru nakti tā pawadijuschu? Kaut jel sahktu no tahdahm eerashchahm atrautees un wehrā likt tohs wahrdus: „**Tew buhs to fwehtu deenu fwehtihst.**“

Jakans.

Leepajā usfahkuschi buhweht jaunū tiltu pahre turenēs ohstu. Tiltu grib dabuht gatawu lihds rudenim. Jaunais tilts buhschoht buht semaks par wezo tiltu, pahre kuru bijis gruhsti braukt ar wesumeem.

No Sakas. Schis gabals dascham lasitajam ir fweesch, un tadehl gan patiks ar wina eepasihstees. Saka ar wisahm sawahm leelahm un masahm muischahm atrohnahs stary Leepaju un Wentspili — juhmālā. No Leepajas ta pa semes zetu buhs kahdas 7—8 juhdses attahlu, un no Wispites 5 juhdses. Wentspile tai jo tahlaku. Preeksch kahdeem diwidefmit gadeem schis apgabals bij tik ne-eeuweh-rohts, ka reti dsirdeja wina wahrdū minam; kaudis paschi no ta apgabala fazija johkodami, ka pee wineem gan esohht pasaulet gals; tik reti kahds fweeschineeks pee teem nonahkoht. Wasaru — tad gan, kā jau wisar, ari schini juhmālā netruhsst weefu, kas tē atbrauz ispedetees, gan weselibu mekledami, gan ari tik laiku weseligā gaisā pakawedami. Dabas jaukumu tē mas atrohn, bes ween tee, kas juhmālā nedfshwo, un kam juhras wikoshchanahs pirmajā briedi jo patihkama. Zefi pa dalai naw tik ehrti, kā tahlak no juhras, jo naw wisur waijadfigā grants dabunama. Ihsti flaksti meshi tē ari mas eeraugami, jo faufā smilti teem netihst ihsti augt; panihkuschas preedes, apses un behrsi tē jo wairak eeraugami. Turpreti weetahm seela bagatiba ar akmeneem; weetahm, kā ap Strantamuischu, tik dauds, kad tur lauka gabalu grib eetaisihst, papreekschu janonem no semes pahri kahrtas ne wis it masu akmenu. Diwi upes, kas pee Sakas saweenojahs, Durbes upe, no Durbes esara nahkdama, un Teberes upe, no Wispites zeldamahs, schē paleek par prahwo Sakas upi, kas kahdas 4—5 werstes gar Sarkanomuischu un stary Upesmuischu un Dhsbaku tezedama, juhrā eegahschahs. No Sakas lihds aif Upesmuischas tai ir smuki, augsti krauji, un schē wina ari ir labi dsita, weetahm lihds 20 pehdu, bet pats upes gals ir no juhras ar smiltihm peewitnohts — it fells. — Paschā scho abju upju saweenoshchanahs starpā atrohnahs basniza, krohgus un Pilesmuischa; schi wehl to wahrdū paturejus no zitreisjahs Sakas pils, kas schē stahwejus un no von Osten-Sackena bijusi zelta. Fundamentes gruwschi, eeguwschi pagrabi un ar nahtrehm pee-audis pils grahwis wehl it flaidri parahda to weetu. Upmalas jo wairak apdsihwotas; tē redsamas fehtas, masas un leelas muischas. Tahlak no upehm isplatahs besgaligi filaji, it ihpaschi grihni buhs pee 1 1/2 kwadrat-juhdses leels klajums, kur reti kruhmiri, sils un plawas gabalini mainahs. Gehgereem tē isdewigs lauks us teterereem; wasarā pat stinas tē atrohdamas, kas no Zihrawas, Apriku un Behrgales meshieem mehds isnahkt. Zaur to, ka par smageem smilts zelem tē gruhsti us preekschu tikt, schi apgabala juhrmahneeki jau no wezeem laikeem ir eewehrojuschu weeglo juhras zetu; tadehl naw wis reta leeta, ka eeranga Leepajā laiwās eebrauzam ar malku, fwiwhm, kartuseleem, pat ar labibu no Sakas krasteem. Reis preeksch gadu simteem pee Sakas grihwās atradahs pilsehtina, kas gan Sweedru laikā ap 1658. gadu tapa isposhtita. Atleekas un sihmes no schihp pilsehtinas tagad gan wairs naw useetamas, bet kaudis wehl no tam runā, ka kahdā weeta akmenu tilts pahre wpi bijis taisihst, ko Sweedri esohht nopohstijuschu. No tā laika schis gabals kā atstahst, klufs un weentuligs palizis, lihds preeksch kahdeem

gadeem schè it là jauna dshwe radahs. Damjnaschines ari schini at-
stahntä Kurfemes stuhri ir schakuschas strahdaht, un ihfä laika të daudf
pahwehtuschas, ka dascha weeta pawisam zitadu isslatu dabujusi.
Wifas tahs daudf muischas un muischinas, kas wehl preeksch diwidet-
mit gadeem fawä wezä, eerastä wihfè fawus laulus lohpa, tapa pah-
dohtas kahdam bagatam Kreewu grahfa lungam Woronzowam, kas
tuhlit ussahka plafchu fainneezibu. Bet ne pehz daudf gadeem atkal
schis wifu fawu ihpafchumu pahrdewa zeen, generalim Eiltenfelda fgam,
kas ussahktohs darbus ne ween us preekschu weda, bet wehl lohti pa-
wairoja. Müßigs bruhfiss wina laika zeltè, kura ar wislabakahm jau-
nas mohdes maschinehm tohp strahdahts. Tam blakam ari upes malä
leels schpirta pagrabs ar milstgahm welwehm; eefahnis leels wehrschu
stallis, kura pee 360 leeli wehrschu ruhmi atrohnobt. Wifa eerikte ir
us to labako: plahns tahds taifihfè, kà leeläs pilsehtäs eelu maläs
lahjineeku zelini; pat gaisa tihrijamahs eeriktès tur rohnahs. Kaut
juhmalneeki ari mehdf daudf kartufetu stahdiht, tad tomehr wifu mu-
schu kartufetu laukös un wifä tai apgabala newar tit daudf isaudfinaht,
zil schim leelam bruhfim waijaga, tadeht mois (Turku puhri) bij japee-
wed preeksch dedfinafchanas, lai schim bruhfim peektittu. Kad fugu
zelsch deht wifas waijadfibas peeweschanas un daschadu raschojumu aif-
weschanas bij atkal nepezeeschams, tad tapa Sakas upes gals atkal
tihrihts, gan almeni ar pulweri faspahrditi, gan ari zaur bagareschanu
padfinahts, un bulwergi juhra eebuhweti, lai smilts negahstohs upes
galam preekschä, kà ka tagad it laba eebraufschana jau esohf mehreneem
fugeem, kas pat jau leelo bruhfi warohf fasnegt. — Seemela pufè
pee upes grihwas, turpat, kur zitu reis wezä pilsehta bijusi, tapa 1879.
gadä jauna pilsehta dibinata, kas gan atkal tika par Saku nosaukta,
bet wehlat muhsu augsti zeenitam gubernatora lungam par gohdu pehz
wina wahrda par Bahwila ohstu pahrzelta. To brihd daschi aizinati
weesi no Leepajas un Wentspiles par juhru ar fugeem atkidoja, kà ka
schini tuffnesi tit daudf saradahs, kà gan nekad schè nebij bijuschi.
Bat tirgus-plazis, eelas un namu gruntes jau tapa apfihmetas, un us
tirgus-platscha trihs leepas stahditas, kas lai pehznahkameem dohtu
lohfschu pawehni. Ari buhwes-platschi tapa pahrdohfti par it mehreneu
zenu no 1 lihdf 1 1/2 kap. par kwadrat-asi; jau tika to brihd runahs,
ka zaur Leepajas usplaufschanu ari schè drihs rasees eemihneeki. —
Bet til ahtri nu gan naw schahdas zeribas un wehleschanahs peepildi-
juschahs, jo lihdf schim wehl neweens naw gribejis fahft të ko buh-
weht. Wehl arween schè smiltis no wehja tohp dshitas, kà pa wezam,
pat fihmes ir isnihzinatas, un tahm 3 leepinahm ari gan naw patif-
schana schini tuffnesi, jo truhft tahm lohpeju un waijadfigä mitruma.
Par fihni, ka të tomehr war rastees reis pilsehta, ir zelta muhra ehla
upes malä, tulle-nams; lai nu gan wehl naw gataws, un tadeht ari
schè wehl newar nekahda muita par prezhem tapt fanemta, tad tomehr
us nahkamibu jau schi pirmä ehla norahda. Blakam schim semè to-
mehr jau zilweks bij apmetees un dshwoja kà alä; schis fauzahs par
upes-fargu. Bet leelahs, ka schis mahjoklis tam tomehr naw bijis
patihkams; tas to atstahjis kahdam Schihdinam un patè ehrtaku weetu
usmellejees. Schihdinsch drihs të bohti eeriktejis, un kà par pirmo pil-
sehtneeku palzis. — Warbuht ka reis të atkal pilsehta war zeltees;
bet kamehrt til juhras zelsch ween schim apgabalam walam, un no se-
mes pufes ne kreetnis leelzelsch nepeenahf, tad gan mas kas zerams.
Zitadi tas buhtu, ja no Moschaitkem us Aspiti un Saku dselfzelsch
tittu taifihfè. Tad schis gabals ahtri usplauktu. R. S.

Rihga. Lahsberges semneeks Sihmanis Grunds 10. Februari
atbrauzis ar liteem Rihgä. Sawu prezì pahrdewis par 132 rubleem,
winsch Uhr-Rihgas kalku-eelä eegahjis kahdä schenki, kur tam kahda
Schihdeete pedahwujusi, lai pehrtoht kalenteri. Semneeks nopirzis
kalenteri; iswilzis naudas-maku is kabatas un aismakfajis Schihdeetei
prasito zenu; — pehz tam eefahjis apfkatihf kalenteri un wina lasihf.
To redsejuschü 4 Schihdeni, 13 lihdf 17 gadus wezi. Tee ari ceweh-
rojuschü, ka semneeks fawu pilno maku atkal eebahfiss kabatä. Schih-
deneem schkites — labè lohms esofsch, un tadeht ahtri fehruhschees pee
darba. Weens no wineem peegahjis semneekam klahf un issitis kalen-
deri i rohlahm, un kamehr semneeks nu fapihzis nosleezees pehz ka-
lenderes, ohtris Schihdens tam zepuri pahrwilzis pahz azihm, — të
nu treschais un zetortais klahf pee kabatahm un ismakfkerè maku
laukà, un eekams wehl semneeks nahjis pee famanas un zepuri nomau-
zis no azihm, Schihdeni ar laupijumu jau pa durwihm ahra un —
prohjam. Semneeks dfinces teem pakaf, un ar polizejas palihdsibu
isdewees usdabuhf kahdu Schihdu, kas gan pats nebijis dalibneeks, bet
bij redsejis jaimohs blehschus kahdä schenki, kur tee isdalijuschü lau-
pijumu; Schihds sinajis tohs usdoht. — Wifa nauda atdabuta at-

pakaf un — noscedfneeki apzeetnati. — **Strahdneeks Indrikis
Strombergis,** kas dshwo pee wezä lohgera-platscha Rihgä, Weide-
mana namä, 11. Februari darijis polizejai sinamu, ka winsch tai
pafschä deenä, pulksten 50s pehzpusdeenä, mahjäs pahmahfdams, fawa
dshwofta durwis atradis aisslehgatas, un kad ar kaimianu palihdsibu
tahs uslausis, tad fawu 52 gadus wezo feewu Trihni, dfin. Schnohre,
eeraudfijis afinis gulam, pahrschektu galwu. Lihkis gulejis blakus
nelaites kastei, kas pa leelakai dakai bijusi iskrahmeta. Bet tam dsh-
woftis bijis pilns duhmu; jo skurstenis bijis aistaisihfè un blakus fufnä
schahwejuschi galu. Polizeja fahkufi ismekleht, un isklauschinajusi kai-
minus, kuri apleeginajuschü, ka stary pulksten Zeem un Seem neweens
naw redsehts ee-ejam Stromberga dshwofti; ari israhdijees, ka ne-
weens naw warejis ee-eet, jo durwis bijuschas aisslehgatas. Tadeht
bijis jadohmä, ka nelaimigä, kura beechi usnahjis krihtamais, gar
fawahm leetahm kastei krahmedamees, buhs dabujusi mineto flimibu, un
ar to mohjidamahs, ar galwu uskritusi us kastes waktu, kas bijis stipri
apfihf ar dselfi, un tahdä wihfè tad dabujusi siteenu pa galwu un —
nomirusi. Bet daktera spreedums, pehz lihka apluhkofchanas, atspeh-
kojis schahdas dohmas. Dakteris fajijis, ka nelaites eewainojums
galwä newarohf buht zehlees zaur to, ka nelaites uskritusi us kahdu
zeetu leetu, bet ka eewainojums war til buht isdarihf no stipraka, ah-
riga spehka. Schahs diwejadahs dohmas lihdf schim wehl naw islih-
dsinatas, un tadeht newar sinahf, waj nelaimigä dabujusi galu zaur
mineto flimibu, jeb — zaur flepkawas rohku. — **Braufschana pa
Pehterburgas schofeju** stary Rihgu un Zntschkalna Gritu-krohgu, kà
„Ztga f. St. u. L.“ fino, pehdejäs nedeläs palikufi tohti nedrohfscha.
Katri nakti tur notekoht sahdsibas un usbrufschanas. Sirgus ne buht
nedrihftoht atstahf pee krohgeem, ja negriboht redseht, ka sagli tohs
aifbrauz prohjam. Ne fen kahds semneeks no Walmeeras pufes, no
Rihgas pahrbrauzoht, tizis apstahs pee 13. werstes no wairal tehwi-
neem; blehschi istukfchojuschi tam kabatas un atrehmufchi sirgu ar
wifu wesumu.

Par brandwihna dedfinafchanu Widsemè 1879/80. gadä
„Balt. Wochenschr.“ raksta, ka Widsemes 104 brankuschös pawisam
isdedfinafati 67 milj. 489 tuhft. 575 grahdi besuhdena schpirtus.

Lehrpatä Pohlu studenti eefneeguschü rakstu prorektoram, kura
fino, ka preeksch sewim atmetuschü dueli. Bateesi, flawejams darbs!
Zeresim, ka ir ziti studenti darihs to pafschu — schini sinä.

No Westeenes. Kahdam scheijenes turigam gruntneekam gadi-
jees nakti no dfinawahm us mahjahm braukt. Zelä tam uskrituschü
diwi zilweki, kas eepreeksch krohdsinä plihfejuschü, lai gan teem naudas
nebijis ne grafcha. Minetais gruntneeks bijis plahni gehrbees, un ta-
pehz waredams waligi lohzitees, winsch weenu no laupitajeem gahfiss
gar semi, kamehr ohtris lihkojis zaur behafschanu glahbtees. Scho-
azumirkli isleetadams, gruntneeks isbehdfis, bihdamees no pirmejä us-
mohfchanahs un no ohtrajä atpakaf greefchanahs. Riktigi; pirmais
ari usmohdees un ohtrais greefsees atpakaf, un fainneeku ne-atradami,
greefuschü sirgu us dfinawu pufi. Ari aplaupitais dewees teem pakaf
us krohga pufi, kur atradis sirgu un wifu ihpafchumu. Kà wehlat is-
rahdijahs, tad laupitaji gribejuschi min. gruntneeku nonahweht, jo
duhruschiar nafi, bet naffis meefas nebij kehris. Blehschi teefahm nodohti.

No Weetalwas-Dhdseenes. Zil laudis daschös brihschös ne-
apdohtigi, to peerahda schis atgadijums: Ne tahf no kahda scheije-
nes fainneeka, kas wehliis balki us ragawahm, sahgejuschi ziti jaunu.
Dohmajuschü drufku ween aissahgeht, bet bijuschü pahrskatijuschees.
Wehjam fazelotees, balkis gahsees us min. fainneeka pufi. Saimneeks
pats gan issfargajees, bet sirgè ir nosfsts. Saimneekam zaur to notika
flahde pee 100 rublu. Masspehziis.

No Behrsones apgabala raksta „B. W.“, ka 24. Janwari,
ihfi preeksch pusnaktis, turenas aplahrtnè bijis redfams sibenis spoh-
schums, no ka weze teiz, ka „debesu wahrtni atwerotees“. Sibini-
gais meteens bijis lohti ihf, bet pahrleekam spohsch.

No Limbascheem raksta „Balsij“, ka nakti us 11. Februari
tur noschahwees ohtrahs gildes tirgotajs D. Nelaimigais atstahjoht
feewu un 4 siflus behminaus. — Preeksch kahdahm nedelahm turpat
nosftees turenas nama ihpafschneeks M. Tsch., kam malkas wesums us-
fritis wirfä.

Charkowa. Nakti us 13. Februari faduhrahs us Charkowas-
Kurfkas dselfzeta, ne tahlu no Kasatschja-Sapanas stanziyas, diwi
wilzeeni; 3 wagoni tika sadragati. Nonahweta naw neweena; cewai-
notas 12 personas. Zaur to nelaimie notikufi, naw sinams. —
Charkowä stipri plohsfotees tihfus; ihpafschü flaku-tihfus paleekoht jo
deenas nifnaks. Zsghajuschu ruden tur ari parahdijees wehdera-tihfus.

Dakteri spreesch, ka minetâ fehrge tur teekohrt weiginata zaur jaun-
eetaifsteem uhdens-wadeem; jo pilsehtas weeta un apgabals — weetahm
efoht newefeligi.

Katerinoslawas pilsehtâ nonahwehts kahds ofizeeris, wahrâ
Kewizis. Swehtdeen, 8. Februari, winsch gribejis swineht sawas
kafhas ar jaunu, no wiseem zeenitu dahmu, un peektdeen — bruhgans
beidsees zaur fleplawas rofkahm. Bruhte efoht lohti nelaimiga. Kas
pee schihs fleplawibas wainigs, naw sinams.

Nowotsherkafkas turwumâ is kahdas basnizas issagta sweht-
bilde, bagati isrohtata dahrgem afmeneem un pehrlehm. Basnizâ at-
rasta sibmitte, kurâ bijis tâ rakstihst: „No esmu panehmis, to isleeta-
schu bada-zeetejeem par labu; kas atlikfees, to dabuseet atpakat“.

Sandatas aprinki, Stawropoles gubernâ, breefmigi plohfotees
kalla- un afins-fehrge; leels pulks behrnu zaur winahm jau mirusch.
— Ari lohpu-mehris tur leeliskam isplatijeem. Gewehrojams efoht,
ka semneeki tur bihstotees wairak no lohpu ahrsteem, nekâ no lohpu
mehra; wini kahdâ sapulzê nospreedusch, ka grib maksahnt gubernas
lohpu-ahrstam par to, lai nenahktu winu sahdschâs.

Berdjanskas pilsehtâ, Taurijas gubernâ, efoht lohti leela ne-
kahrribâ un netihribâ. Babrauschana tur gandrihs ne-eespehjana leeta;
tabehl — kas negrib pats eet kahjahm, teef nemts us plezeem un no-
neests, kur wajjadstigs. Ari drohshiba tur lohti wahja; pehz pulksten
Deem wakarâ nedrihstohrt wairs rahditees us eelahm. Efoht jau at-
gadijeem, ka laudis pilnigi isgehrbti un aplaupiti pat pulksten 7ds
wakarâ.

Dwuretschjê, Urala apgabala, idarita leela malkas-sahdsiba.
Weetigais meschakungs nebijis diwi nedelas mahjâs, un par to laiku
nozirstas — 900 puhra-weetu mescha! Wina sstrihweris efoht pee tam
wainigs, jo tas isdewis semneekam zedeles preeksch malkas zirshanas;
sinams, par semahm zenahm.

No ahrsemehm.

Wahzija. Krohna-printfscha wezakais dehls, prinzis Wilhelms,
kâ jau sinohst, noswineja sawas kahfas ar Augustenburgas prinzeff
Augusti Wiktoriju swehtdeen, 15. (27.) Februari. Sestdeen, 14. (26.)
Februari, bruhte bij abraukusi us Berlini, kur ta ar leelu gohdu ti-
kusi apfweikta. Tai paschâ deenâ ari parakstihst laulibas-kontrakte
(par mantas buhshanu). Kehnina nama ministeris, grafhs Schleinizs,
kas pahrwalda kehniina familijas rullus, noslehdts pehz walsts liku-
meem jaunâ pahra teefas-laulibu. Par leezineekem parakstijusches
sem protokola — keisars, krohna-prinzis un ziti. Pehz tam jaunais
pahris tizis pils-basnizâ salaulahst jeb eeswehtihst pehz basnizas liku-
meem no pils-mahzitaja Dr. Rôgeta. No augstajeem kahsu weeseem
peeminami: Kreemu leelstests Aleksejs, Anglu trohnamantineeks, Ita-
lijas kehniina brahlis Amadeos (bijuschais Spahnijas kehniusch), Sakschu
kehniusch un ziti. Bismarks nebij nahzis us kahjahm, aibildinada-
mees, ka efoht flims. Sirmais keisars bijis lohti mundris pa sawa
dehla-dehla kahjahm. — **Prinzis Wilhelms ar sawu jauno see-
winu** ohtrdeen, 17. Februari (1. Merzâ), tahs daschadas deputazijas
fanemdams fazijis, ka winsch naw pelnijis wifas tahs mihtahs gohda
parahdschanas, ar ko schais deenâs tizis aplohlohts, — tas efoht
wina weztehwa un tehwa nopelns; bet griboht us preekschu zihnitees
un puhletees, ka winsch deenâs waretu buht wehrts wifa ta gohda. —
Gescheletu ministeris grafhs Gulenburgs nu pilnigi atlaists no
sawa amata; wina weetneeks wehl nesinams. — **Firts Bismarks**
tautas-weetneeku-sapulzê us pahrmelumem, kas winam no kahdas
pufes bij dsirdami, fazijis, ka winsch mas klausfotees us neeku walo-
dahm, kad ari tahs nahktu is tautas-weetneeku widus; winsch darohrt tik
to, kas tautai, kas walstij par labu un swehtibu un nelekotees trauzetees sa-
wâs waldbas darbôs no nekahda wehja, lai ari tas puhstu no kahdas
pufes puhsdams un schuahktu kâ weefulis.

Turzija. Nedeta atkal pagahjusi, bet Turzijas sstrihdus leeta ar
Greekiu naw pagahjusi, nedâ ari pahrgrohsijusees. Turzija dseed no
islihgshanas wifâ meerâ ar Greekiu un tomehr — pohschahs us
kuru. Un Turzijai ari gan wajjaga buht usmanigai, jo no dauds wi-
nas Slahwu pawalstneekem padstid, ka tee — pee schihs weenas reisas
ar Greekeem, grib afswabinatees no Turzijas wirswaldibas. Wis-
wairak Albaneeschicht pohschahs, ka waretu tik walam no Turka. Al-
baneeschu pulkâ ihpafchi duhshiga efoht Miriditu tauta; ta greefufees
pee Franzijas un luhgusi, lai winai nahktu palihgâ pret Turziju. —
Berams, ka nu tak drihs dabusim dsirdeht, kâ palikfees stary Turziju
un Greekiu; pawasara jau flahnt, un tâ tad weens no diwjeem; waj
sohbins makstis, jeb — abra!

Deenwidus - Afrika. Transwahleeschichti sakahwuschichti Anglus
15. (27.) Februari. No Angleem leels pulks kritis un dauds sawan-
goti. Stary krituschem ir ari Anglu kara-spehka wirswadonis, gene-
ralis Kolejs; winsch dabujis lohdi peere — paschâ azumirkli, kad de-
wis saweem kareweem pawehli, lai nostahjar schaufschamu. — Transwahlee-
schichti lohti laipni isturotees pret eewainoteem un sawangoteem eenaidneekem.
— **Ji Londones sino**, ka generalis Roberts ezelts nelaika Koleja weeta
par kara-spehka wirswadoni Transwahle un par Natalas gubernatoru.
— **Angleem taifahs atkal** jaunus eenaidneeks Deenwidus - Afrika;
Oransches brihwalsts, kas ir Transwahles kaiminos, grafahs fazeltees
pret wineem. Gemeslis efoht zehlees zaur tam, ka Angli aisleguschichti,
ka naw brihw pulweri un muniziju west is Kaplandes us Oransches
walsti.

Wisjaunafahs sinas.

Zelgawâ, 24. Februari. Keisara Majestete 19. Februari dibina-
jis medali — Geol-Tepes eenemshana par peeminu, kas nehshajams Turga
bantê pee kruhtim. Tee karewi, kas nehnuuschichti dalibu pee Geol-Tepes
zeetolschana aplenkshanas un eenemshanas, dabuhs sudraba medalus; wif
ziti Aiskafrijas kara-spehka dalibneeki tîs apdahwinati ar bronksa meda-
leem. — **Tautas-aggaismoschanas ministeris**, walsts-sekreteeris Sabu-
rowis, kâ padstid, efoht eesneedts atlahpshanas luhgshanu; par wina
pehzahzeju amata — daudsina geheimrahstu Albasa, lihdschinigo preef
wirswaldes preekschneeku. — **Kekruschu statts schini** gadâ nofazihst us
235 tuhst. wihru. No teem jadohd — **Widsemei 2835**, Kurfemei 1632
un Zgaunijai 1059 wihri. — **Ahrleetu ministerija** ne fen atpakat zaur
Kreewijas sstrihni Nowikowu lika Turzijai usrahdiht to pohstu un tohs
grehthumus, kas krititeem jazeesch Makedonijâ no Turku teefu pufes, tâ
kâ tee behgoht us Bulgariju un tur zehohrt nekahrribas. Turku sstrihntis
Pehterburgâ nu pastnojis Kreemu waldbai, ka Turzija par to gahdashohrt,
ka tahdas leetas wairs nenotikschohrt.

Kahds wahrds par mahju pirkschannu Widseme nu Kurfeme.

(Par atbildi P. mahju rentneekam, zeen. S. tungam.)
(Weigums.)

2) Gewehrosim ohtru leetu, prohti to daschu laikrakstu wehlescha-
nohs, pehz kuras Augstajai Walsts Waldibai wajjadsetu tafseereht tahs
privat-mahjas, kas wehl naw pahrdohstas, un tad muishu ihpafsch-
neekus peespeest, lai schihs mahjas pahrdohd par tafseerefo summu. Schi
leeta ir pawifam zitada! Kad Latw. Wv. 7. nummurâ fazijahm un peerah-
dijahm, ka neweena waldbiba newar kuffinahnt pee pirkschanas- un pah-
dohshanas kontrakteem, ko pati likusi apstiprahnt, jo tas nebuhtu
zits nekas, kâ kontraktu isnihzinashana un apgahshana, — tad us
fcho „ohtru leetu“ sstrihmetees jafaka, ka waldbibas, kad zitadi newar
buht un notikt, teescham war eejauktees, un ari ir eejaukuschahs se-
mes- un mahju pahrdohshana. Tâ p. p. muishu Augstâ Waldiba
Pohstu-Keischu gubernâs eeweda „peespeesto“ privat-mahju pahrdoh-
shannu pehz Krohna tafses. Ari Zhru-seme, kâ daschi daudsina, wal-
diba pati warbuht sahls breefmigo Zhreeschu likteni atweeglinahnt, Zhru
semneekem semes-gabalus peedalidama, waj ari gruntis pahrdohdama.
Ka muishu Augstâ Waldiba war schahdâ jeb ari zitâ kahdâ wihle
eejauktees muishu wehl nepahrdohsto privat-mahju pahrdohshana, —
par to naw ko schaubitees, un ifkarris to sinahs. Bet to neweens nesin,
un dasch pat schaubahs, waj Waldiba to ari darihs. — Kad nu
zeen. S. kgs muhs ir lihdsis sawâ un dauds wahrâ, lai kâ iji issa-
kam sawas dohmas par fcho leetu, tad to darom, kâ leezinadami:
„Ari mehsh schaubamees un pat negribam labi tizeht, ka
muishu Augstâ Waldiba to darihs.“ — Kamdeht tâ dohmajam
un spreescham, to raudsifim isskaidroht schais punktês:

a) Waldibas dara rapat, kâ prahtigs fainneeks. Kad fainneeks
sawas mahjas un sawu fainneezibu ir reis eegrohsijis, tâ ka tanis
walda kahda sinama kahrtiba, tad winsch pee schihs kahrtibas turefees,
zil ilgi ween warehs, jo wezo kahrtibu atmetohnt un jaunu eewedoht,
allafsch zelahs julas, nepatikshanas un daschreis pat — skahde. Pee
mums labi ilgi pastahw spehka agrar-likumi. Par scheem agrar-liku-
meem, wispahrigi nemoht, newar brehkt, bet turpreti jaleezina, ka
Baltijas gubernas agrar-likumus ir kohptin kohpufshas, lai ari weenam
ohtram par fcho un to leetu wehl buhtu ko schehlotees. — **Wezus**
kumus atzelt un jaunus eewest, tamdeht ka kahdi laikraksti un kja
semkohpti to wehlahs, ne-ees tik weegli, kâ par to — rakstihst, zeen.
dibas ar likumeem neppehle, schodeem tahdus un rikhtdeen zitadmites
mus isskaidamas. Waldibas ir kâ kahds buhwmesteris, kas shlotaju
pahrdohmatahs rises namu jef un wed lihds galam, derigeem
tâs weetas

Kahdu zitu peedahwatu riſi, kad nams jau pahri pa pufeſi gatawā. Pehz tagadejeem (brihwahs famſtarpigahs ſalihgſchanas) likumeem ir Kurſemē un Wiſſemē wairaf kà puſe (buhs jau kahdas trihs peektadafas) no wiſſahm priwat-mahjahm pahrdohſas, tã ka kahdas diwi peektadafas wehl naw pahrdohſas. Zitadi buhtu, kad mahjas wehl pawifam ne-buhtu pahrdohſas; tad uf „peefpeefſto pahrdohſchanu pehz Krohna taf-fes“ drohſchafſi waretu zereht. Drihsaf war dohmaht, ka Waldiba pa reis uſnento zelu tahtaf ees, nekã kad ſahls jaunu zelu eemiht. We-zohs zelus jeb wezohs agrar-likumus Waldiba tikai tad atſtahtu, kad tee ſemneekus eewefſtu nabadsibã un pohſtã. — Tã tad buhtu jarumã kahds wahrds —

b) par muhſu ſemneeku, ihpaſchi gruntneeku buhſchanu. Schai ſinã zits ſpreefſch ſchã, zits tã. Zits Baltiju dehwe par „Deewa ſe-miti“, un warbuht dohmã, ka ſemneekeem ſchẽ ir tik laba dſihwe, ka labafu newar wehletees; zits turpretim Baltiju ſalihdſina ar Zhru-ſemi, fur „apſpeefſtee“ ſemneeki eet — ubagõs. No weenas puſes dſudam jaunohs gruntneekus pateizamees labwehligem dſimtskungeem, kas mah-jas pahrdewuſchi par palehtu, lehtu un daſchu reis pat par lohti lehtu maſſu, tã ka mahjas efoht uſluhlojamas gandrihs kã ſchkinſotas; no ohtras puſes dſirdam jaunohs gruntneekus ſuhdſamees par augſtahm zenahm u. t. j. pr. Ne-iſmekleſim, kuru ſkaiſs ir leelafk, nedſ ari, kureem ir ſwarigafſi eemeſli. Warbuht ka abahm puſehm ſwarigi eemeſli. Weens-ohtris peemehrs maſ ko peerahda, jo pee wiſu laba-fahm buhſchanahm war raſtees ari kahda ſlikta, un ohtradi. Tamdeht raudſim taiſiht wiſpa hri gu ſpreedumu par Baltijas ſemneeku dſihwi. Breeſch tam „Nig. 3tgã“ atrohnahm kahdus ſkaiſtus, kas ſihmejahs uf Wiſſemē, un kas mums leekahs buht eewehrojami. Prohti: muifchu ihpaſchneeki Wiſſemē atdohd mahjas uf arenti zaur-zaurim par 6 rubl. 50 kap. par dahlder; bet ſemneeku gruntneeki ſawas pirktahs mahjas uf arenti atdohdami, nem par dahlder 9 rubl. 64 kap. Sihmejotees uf pagahjuſchã gadu-deſmitã pahrdohſtahm mahjahm — Wiſſemē iſ-nahſ ſchẽ ſkaiſti: Muifchu ihpaſchneeki ir mahjas pahrdewuſchi par 142 lihds 157 rubl. par dahlder. Tikai 1879. gadã efoht dahlderis pahrdohſas par 189 rubl. 96 kap. Turpretim ſemneeku gruntneeki ſawas pirktahs mahjas tahtaf pahrdohdami efoht dabujuſchi:

pee pirmahs tahtaf pahrdohſchanas	174 rubl. par dahlder,
„ ohtrahs „ „ „ „ „ „	191 „ „ „ „ „ „
„ trefchahs „ „ „ „ „ „	251 „ „ „ „ „ „

Lai nu ari iſ Kurſemes mums naw tahdu ſkaidru ſkaiſtu, tad tomehr — kã mums ſchkeet — ne-alloſimees ſazidami, ka Kurſemē ne-buhs zitadi, jo mahju gruntneeki ſawas pirktahs mahjas tahtaf pahrdohdohd mehds dabuht itin labu petnu, un netruht pat tahdu mahju gruntneeku, kas ſawas mahjas nepahrdohd — ne par ohrtik. Kaut ari gruntneeki ſawas dſimtahs mahjas mehds labafi uſkohpt, nekã rentneeki, un tamdeht mahju wehrtiba tohp leelaka, tad tomehr ſchẽ ſkaiſti leezinahs, ka Baltijas ſemneeki jeb mahju rentneeki un gruntneeki nebuhs wiſ ſalihdſinami ar Zhru-ſemes panihkuſcheem eebuhweeſcheem! Bet jo pilnigi mehds atrohnahm ſcho ſawu ſpreedumu apſtirpinatu, kad daram pehz teem wahredeem, kas ſaka: „Kam azis ir redſeht, tas lai redſ!“ Newaijaga nekahda leela tautas ſaimneezibas prateja, — iſkattris, kas tikai grib redſeht, teeſcham redſehs, ka ſemneeku buhſchana Wiſſemē un Kurſemē pehdejs 20 gadõs ir tahdã mehra uſ-plaukuſi, kã laikam nekur zitur muhſu plaſchã tehwiã, un warbuht ari wiſã Giropã. Mehds ne buht ne-efam nepateizigi pret teem Lat-weeſchu draugeem, kas preeſch muhſu tautas ſtrahdaja un wehl tagad ſtrahdã, tauteeſchu ſirdis ziladami uf labu un wianu prahtu apgaismo-dami, bet par Latweeſchu plauſchchanu tad ſchu buhs wiſu wairaf japateizahs — muhſu agrar-likumeem un it ihpaſchi — mahju pahrdohſchanai. Tik pat zeeti, kã gars ir ſaweenojees ar meeſu, tik pat zeeti ir garigã labklahſchanahs jeb iſgihrtiba u. t. j. pr. ſa-auguſi lohpa ar meeſigo labklahſchanahs jeb turibu un rohziwu. — Un ka turiba un rohziwu pee Baltijas ſemneeku kahrtas ar iſkattru gadu — paldeewõ Deewam — eedama eet wairumã, to tadſchu neweens ar labu ſirds apſmaſchanohs newarehs nolcegt! Kad Baltijas ſemneeki kahdu Kreewu awiſchu azis ir kã iſſuhktee Zhreeſchi, to gandrihs waram ſapraſt, ip Kreewu awiſes muhſu buhſchanu pilnigi nepaſihs. Bet tamdeht Wi-Latweeſchu laikraſti Baltijas ſaimneekeem un gruntneekeem ar ne-ufkahrt ubagu kanſarus, lai ar wineem lohpa eet deedeht lauhd durwihm, ſchẽhlaſtibas luhgdamees, — ka mums ir zis ne-ufkahrtu dohtama leeta. — Waj ta gan ir pateiziba pret Deewu prohjaſi? Waj ta ir taiſniba un pateiziba; waj tas ir gohda-prahts?! iſdeweerõ mums ne-atnemõ to, kas mums ir, un neweens mums bij redſehs mantas, pehz kureem ſchis un tas eekahrojee!

c) Labi waldineeki mehds kã tehwi waldiht par ſaween pawalſt-neekeem. Tamdeht ari mehds ſawu Kungu un Keiſaru noſauzam ar to jauko wahrdu „Semes-tehws“. Schis muhſu Semes-tehws ir tehws tiklab maſgruntneekeem, kã ari leelgruntneekeem, jeb wiſeem ſe-mes eemihtneekeem. Labs tehws nemihle weenu behru wairaf nekã ohtru, bet gahdã par to, ka iſkattris ſawã weetã un kahrtã labi pahrtiktu un dſihwotu, jo tikai tahs walſtis plaukdamas plaukſt, fur leel-un maſgruntneeki, ſchẽe ſtipree walſts pihlari, weens ohtram nedara pahreſtibas, un fur iſkattram ſaws peenahzigais gabals deeniſchahs maifites. Tapat kã Waldiba neweenam ne-ufkaurj pahreleekas naſtas, tã wina ari neweenu nepeefpeedihs, lai ſawu mantu ohtram atdohd par pus welti. Tautas ſawã ſtarpã gan zihnahs tautibas jautajumõs, bet pati Walſis zihnahs wiſahm ſawahm pawalſtneeku tautahm un tauti-bahm par labu. Kahds wihrs jeb kahds tauteeſis gan war mihleht ſawu tautu wairaf, nekã zitu kahdu, bet Waldibas mihle wiſus weenadã mihleſtibã. Zik ilgi tautas un kahrtas ne-apſpeefchahs, tik ilgi Waldibas nejauzahs wianu ſtarpã, bet atwehl, lai winas, walſis likumus eewehrodamas un ſawas darifchanas pehz teem iſſchirdamas, meerigi lohpa mahjo.

Bes tam mehds wiſeem teem, kas tik lohti ilgojahs pehz „peefpeef-stahs mahju pahrdohſchanas pehz Krohna taf-fes“ atgahdinatu kahdu wahrdinu, kas tã ſkan: „Ar kahdu mehru tewim mehrija, ar tahdu warbuht ari tewi peefpeedihs — tahtaf mehriht.“ Waj tas gan buhtu kahds leels brihmums, kad gruntneeki, kas priwat-mahjas nopirktu pehz Krohna taf-fes, taptu kahdu reifi peefpeefſti, lai ſawas mah-jas pehz Krohna taf-fes kahdu reifi atkal tahtaf pahrdohd — waj nu ſawas jeb ari zitas kahdas tautas lohzeekem. Laiki brih-niſchligi grohſahs, un ari laudis un wianu zenteeni war brihniſchligi grohſitees. Tee, kureus daſch tura par ſaween pretineekeem, iſrahdahs galã par wina labwehleeem, un tee, uf kureem atſpeefchahs, kã uf drau-geem, war galã iſrahditees — par naidneekeem! — Bet turpretim neweens un nekãd newarehs uf tahtaf-pahrdohſchanu peefpeefſt tohs gruntneekus, kas ſawas mahjas pirkuſchi pehz brihwahs ſalihgſchanas.

Beidsoht peemineſim wehl weenu padohmu ſchini leetã. Prohti daſch wehlahs, lai Augſtã Waldiba noſaka kahdu laiku, kure muifchu ihpaſchneekeem buhtu atwehlehts mahjas pahrdohd pehz tagadejahs brih-wahs ſalihgſchanas. Kad ſchis laiks notezetu, un wehl buhtu atliku-ſchahs kahdas mahjas — nepahrdohſas, tad waijadſeſchoht muifchneekus peefpeefſt, lai mahjas pahrdohd ſemneekeem, un prohti tahdeem, kas wairaf dohd. — Ar ſcho padohmu mehds newaram buht weenis prah-tis, jo kad kahdas mahjas liktu uf wairafſohliſchanu, tad tahs taptu breeſmigi ſadſihtas uf augſchu. Ar tahdu eerikti gan waretu buht ar meeru mahju pahrdeweji un tee ſemneeki, kam naw mahju, bet kas labu naudas-mazinu turedami — pehz mahjahm tikko; bet ne muifcham newar buht ar meeru tagadejee mahju rentneeki, jeb wezã ſaimneeku ſakne, ko pahrfohlitaji beeſchi ween iſrautu iſ wezahs, mihlahs paraſtahs weeti-nas u. t. j. pr.

Tã iſſazidami ſawas dohmas, kureas mehds ne buht neturam par nemaldigahm, mehds zeem mahju gruntneekeem un rentneekeem Wiſſemē un Kurſemē gribejahm pirmkahrt draudſigi uſſaukt, lai kahdus jaunus iſgudrojumõs dſirdohd, neleek pahreleeku leelu zeribu uf wahredeem, kas gan jauki ſkan, bet kas pa dalai newar peepilditees un pa dafai war-buht nekãd nepeepilditees. Ohrtkahrt gribejahm zeem. Wiſſemneekeem un Kurſemneekeem atgahdinahd wezo Latianu ſakamu-wahrdu: „Neno-kawẽ laiku!“

Kahds wahrds par behru iſdohſchanu audſeknõs.

Zeem laſitahs buhs eewehrojis, ka no ta laika, kad tika wiſpah-rigais kara-deeneſta likums iſſludinahts, beeſchi ween laikraſtu ſludina-jumõs atrohдахs audſeknu peenemſchana jeb adopteereſchana. Naw pilnigi ſaprohtams, kahda labuma deht wezaki to dara; warbuht dohmã, ka weenigee dehti teek no kara-deeneſta atſwabinati; tamdeht gan iſdohd jeb norakſta ſawus behrus tahdeem, kam behru naw. Daſch gan dabuhn kahdu pahrtikuſchu wihru jeb kahdu ſaimneeku, fur waretu doh-maht, ka iſhtais tehws ſawam meeſigam behnam nekahdu grehtu naſtu ne-ufkaurj; par tahdeem nerunafim. Bet kas ſawus meeſigõs behrus nodohd tahdeem zilwekem, kas paſchi teek no magazines uſtureti, ko tahdi gan dohmã? Kad eewehrojam, ka kara-wihri jau pehz 3, 4 un 5 gadeem tohp atlaifti iſ deeneſta, tad buhtu japraſa, waj tahds iſan-delehts behrus, kad buhs iſaudſis un peepirktais jaunais tehws maiſi praſihs, waj tahds behrus to labpraht dohs, jeb waj neſazihõs, kã

mans tehws wareja schinis brühwäs laifös tahdu andeli isdariht, mani apgruhtinadams ar tahdu nepanesamu nastu? Kara-deenestu war nodee- neht ihfä laifä, bet dascham isandeleitam behrnam daschu reis buhs fweesch nabags ja-ustur wisu muhschu. Tahdu tehwa andeli dehlis ne- usnemfees ispidiht, un nestu, waj winu pee tam warehs peespeest! Li- kumi gan atwehl peenemt kahdu behrna weeta, lai schis peenemtais behrns dabutu behrna teefibas, paliktu par peenehmeja mantineeku u. t. j. pr. Bet schē ta leeta taf ir pawisam zitada. Bes tam zaur tahdu pahrliezigu adopteereschanu tohp pahri darihts dascham, kam pee lohse- fchanas zitadi buhtu kahdas atweeglinaschanas teefibas, bet tamdehl nam, ka weenigo dehlu ffaits ir jeb buhs reis palizis breefniqi leels. Galä war isnahkt, ka pee mums buhs tikai weenigee dehli ween, tä ka dascham teescham weenigam dehlam buhs ja-atstahj sawi weentukt we- zaki zaur tam, ka p. p. kahdi 4 brahli adopteereschanas ir palikuschi par 4 weenigeem dehleem. Un kahda nebuschana familijas sinä! Zau tagad ir peedfihwohts, ka turigs fainneeks ir norastijis sawu dehlinu kahdam amatneekam u. t. j. pr., ko behrns ne pasihst nepasihst. Par peerahdischanu, ka amatneeks fainneeka dehlu teescham audsina, behrns tohp us kahdu laifu nowests pee „jauna tehwa“. Trihzedams un drebedams behrns luhdsahs, lai newed pee „jauna tehwa“, jo grib palikt pee „mihlä papina“. Un tahds tehws, kas dehlu par magari- tschahm ee-andelejis, paleek daschu reis nekaunigs un ustahj ihstajam tehwan ar waru, lai sawu dehlu pee wina dohd dsihwoht,—sinams, ar wisu pahrtitschanu. Par weenu tahdu atgadijumu waru zeen. lasita- jeem ko pawehstihst. J. B. pagasta P. fainneeks sawu dehlu A. norak- stija kahdam amatneekam S. Kad wiss bij isdarihts, pee kam ari labu dasu isdohschanu dehla idewejam wajadseja usnemtees, peeneh- mejs pagehreja, lai ihstais tehws laisch dehlu tani ffohlä, kas „jauna- jam tehwan“ tumumä, un lai dohd pee jauna tehwa behrnu kostē. Ihstais tehws to ari apsohla, bet dehlis to negrib ne dsirdeht, ka wi- nam tur us ffohlu ja-eet, un zits par tehwu jafauz. Tehws grib wahrdu tureht, bet dehlu pee tam newar peedabuht; tehws isnem sawu wezako dehlu is pilsehtas ffohlas un peeruna abus dehlu, lai eet tai no „jauna tehwa“ pagehreta ffohlä. Ihstais tehws nem abus dehlu un aifwed tani ffohlä un nodohd „jauna tehwa“ usraudfischana. Kad gadu bij tur gahjuschi, tad ihstais tehws gribeja pahrliezinatees, waj dehli ari ir ko mahzijuschees; pats nelahdas augstas mahzibas nepräs- dams, bet tomehr pee masä dehla atradis, ka wehl ne Latw. hurtus nepasihst, lai gan ffohlotajs bij apnehees behrnam ahbezi eemahziht; ihstais tehws mahjas-ffohlotajam maksaja 12 rublu par katru dehlu. Bes tam fuhstija pahrtitschanu katru nedeku preeksch abeem dehleem un abeem audsinaateem. Tä nu weselu gadu fainneeks P. ir usturejis 2 leekus ehdejus, un pee tam wehl 24 rubli ffohlas fungam samakfa- jis — bes panahkumem. Scho ruden' ihstais tehws nodewa dehlu zitä ffohlä, zeredams, ka tur wairaf eemahzisees. Bet manidams, ka P. fainneeks sawu dehlu pee wineem wairs nesuhä ffohlä un kostē, un noprasdams, ka nu pascham buhs japelna maifite, „jaunais tehws“ apnehees rakstihst pee P. fainneeka draudofschu rakstu, kura peeprafa peenemto dehlu, un ja 2 nedeku laifä ihstais tehws sawu dehlu scham ne-atdohschohht, tad buhschoht eet pa likumigu zeku. Nu ihstajam teh- wan baschas leelas! Kauns buhtu dehlu no tabs pagasta-ffohlas is- nemt, fur tagad iraid, bet bihstahs ari, ka „jaunais tehws“ ne-apsuhd pe teefas. Tagad P. fainneekam nekas zits ne-atleek, ka jarauga ar „jauno tehwu“ falihgt; jafohla winam pahrtitschana, lai dehlu at- stahju ihstajam tehwan un ka waretu fuhstihst ffohlä. „Jaunais tehws“ warohht dehlu doht pee zita par ganu, un paenemt seemas maifi, par ko pee mums dabuhn 5—6 puhri labibas un wifas drehbes. Tä „jau- nais tehws“ zaur behrna peenemfchanu ir eemantojis wifadä wihse labu peknu, un ihstais tehws dehlu pasandejis us wisu muhschu, to apgruht- inadams ar nepanesamu ffohgu. Tä pee mums ir gahjis ar behrnu andeli; warbuht ka dascham zitur buhs wehl raibaki gahjis.

Fr. manu.

Rahrlis Simoufons.

Wahnes ffohlotajs un ehrgelneeks, aifgahjis pee sawa meera. Tas Kungs sawu kalpu pee sewis aizinajis 31. Janwari.

Nelais bij 10. Aprili 1826. gadä Widsemē, Alaschu draudse dsimis. Ar leelu pateizibu winsch peemineja daudsfreis sawus pirmohs ffohlotajus: mahzitaju Walteri un ffohlotaju Knorru. Widsemes ffohlotaju seminarija bij tik masu laifu bijis, tä faloht—us Widsemes laufkshlas waldibas wehleschanohs, kas bij koreis nolikusi ihpafschu mahzibas kursn preeksch wifem teem ffohlotajeem, kas nebij seminarija

mahzijuschees, bet paschi us sawu rohku pee kahda ffohlotaja waj mah- zitaja us scho amatu bij fagatawojuschees. Tä ari muhsu Simonfons, lai gan ihfu laifu seminarija bij mahzisees, tomehr uszihrtigi bij puble- jees gara mantas un sinibas eekraht, sawu garu kohyt un isgahtoht, lai jo labaki waretu pasneegt saweem ffohluceekem wajadnigahs mah- zibas un sinaschanas. To laifu, ko seminarija bij pawadijis, winsch usluhloja par to jaukako no sawas jaunibas gadeem un Zimses kungu par sawu mahzibu tehwu, kas winam tai ihfä laifä tik bagatigi va- sneedis derigns padohmus par behrnu audsinaschanu un mahzifchanu, un reisu-reisahm usmudinajis, lai ari us preekschu, kad buhschoht amata, paschi peemahzotees, jo apstahfchanahs ne-efohht; kas ne-ejohht us preekschu, tas ejohht atpakal. To Simonfons bij labi eewehrojis, un tadeht lihds sawa muhscha galam pehz schi padohma darija. Wispirms bij Dohles draudse, ne tahlu no Mihgas, peezus gadus par ffohlotaju un ehrgel- neeku bijis. No turenēs winu aizinaja us Misupi, fur tas 10 gadus tohs paschus amatus kohpis. Kad Misupes kaiminu pagasta, Wahne, jaunu ffohlu zehla, — jo lihds tam bij abi leele pagasti ar weenu pa- schu ffohlu istikuschi, — tad nelais us Wahnes pagastu par ffohlotaju un ehrgelneeku aifgahja, fur 17 gadus nodfihwojis. Tä tad gandriht 55 gadus wezs palizis; 32 gadus par ffohlotaju buhdams, winsch par to laifu 1447 behrnus mahzisees.

Nelais bij jo ruhpijs un ustizigs sawa amata. Zif waredams un sinadams, winsch gribeja wisu kahrtigi eeksteht. Winsch prata ffohlas mahzibas gaischi un flaidri istahstihst, un tahda wihse tabs behrneem padariht par jaukahn un patihkamahn. Kad wehl nebij Kursemē ffohlas-likumu, tad jau Misupes un Wahnes zeen. kungi par to ruhpejajs, ka katriš no winu pagastu behrneem 3 seemas ffohlä eetu; par katru bes aifbildinaschanas nokawetu ffohlas-deenu bij 20 kap. jamakfa; par katru ffohlas-behrna usweschanohs, tschallumu un mah- zibahm bij ffohlas rullös japeefihmē; wifas schkinkibas, ar ko Misupes zeen. kungi par seemas-fwehtkeem un wafarä sawu pagastu ffohlas- behrnus apdahwinaja, ihpafschas grahmatas ja-eerakfa. — Kad Kur- semē tik retas weetas pehz Bunschela meldinu grahmatas basnizä dsee- daja, tad jau Wahnes basnizä tee fen atskaneja. Lai meldinu dseedaschana labaki weiktohs, mahzija tohs ne ween ffohlä, bet ari bas- nizä pehz pabeigtas deewkalposchanas, un lai eemahzitohs meldinaus at- kal ne-aifmirstu, apgahdaja Simonfons ar zeen. Wahnes mahzitaju Seeberga kgu „Meldinu grahmatu preeksch Kursemes un Widsemes Lat- weeschu dseefnu-grahmatahm“.

Zeen. kungi un mahzitaji wehlejajs sawu ffohlu us augstaku pa- kahpeenu pazelt, tapehz lika, bes zitahm mahzibahm, ari sinas pasneegt par tehwiu, wispahrigu wehsturi, basnizas stahsteem u. t. j. pr. Pee tah- das darboschanahs un pee leela ffohlas-behrnu pulka, kuru ffaits da- schahm seemahn pahraf par fimtu sneedsahs, un weenam pascham bes palihga strahdajohht, Simonfona meefas-spehki tapa stipri aifnemti, un lai gan pehzdeenäs palihgu dabuja, tad tomehr wina weseliba bij beigta. Kad preeksch kahdeem gadeem seemas laifä ar kruschu- sehrgu bij zeeti faslimis, tad — lai gan pehz ilga laifa atwefelohjajs, wina plaukshnas bij stipri dragatas, tä ka ilgaku laifu ffohlä mahzohht un runajohht, tam daudsfreis peetruhka spehka. Tomehr winsch no neweena ffohlas-darba ne-atrahwahs, bet lihds beidsamo mahzija un publejajs zif waredams. It ihfi preeksch wina mirschanas bij kirspelles ffoh- las kungi atbraukuschu Wahnes ffohlu pahrluhohht. Zau bijis tahds sawahrdsis, un wina lautatä draudsene to gribejusi peerunahht, lai la- baki gultä paleekohht, bet winsch tomehr ffohlä gahjis. Tuhlit pehz tam zeeti eegullis, un pats jau manijis, ka wairs nezelschotees. Luhdja sawu zeen. mahzitaju, tam swehtu wakarinu pasneegt, tam fazidams, ka winam ar to muitineeku jaluhdsotees: „Deews, esi mau grehzi- nekam schehligs!“ Tä tad pehz ihfas slimibas ta Kunga meera aifgahjis.

Zif mihsch un ustizigs ffohlotajs winsch Misupneekem un Wah- neneekem bijis, to leezinaja wina behrudeena 8. Februari. Wehz pabeigtas deewkalposchanas tureja zeen. Wahnes mahzitajs, Böttiger kungs, it firnigu un jauku lihka-rumu, peeminedams, ka nelais sawu amatu ruhpiji un ustizigi kohpis; ka winsch sawus spehkus naw tau- pijis, bet sweedrus lehjis, lai tee winam ustizete behrni par deewa- bihjigeem, isgahtohtem zilwekem un par ihsteem Kristus draudses loh- zekkeem paliktu. No basnizas ne-isskaintams behrineeku pulks dewahs us Wahnes kapsehtu, kahdas pahri werstes tahlumä, fur to noguldija blakam wina 2 behrineem, kas it masi bij aifgahjuschi. Kad zeen. mahzitajs lihka eefwehtifchanas wahrdu bij nosazijis, tad Semites ffohl., ka nelais kaiminsch un draugs, ifazija fapulzefuschu ffohlotaju wahrda pateizibu par wisu mihschibu un ustizibu, par teem derigeem padohneem, ko winsch gan ffohlotaju fapulzes, gan ari zitas weetas

tif bagatigi pasneedfis. Laulatà draudsene, behrni, draugi wehl weenreis noskatijahs us to schkirstu, kur mihtà tehwa un fkhlotaja truhdi duseja nahwes meegà. Dascha asarina eebira kapà; fkhlas-behrni un draudse dseedaja, behrni pullstenis skaneja un draudses lohzeffi uszehla lapa kalniu fawam mihtam fkhlotajam.

Simonsons bij ari ziteem — it ihpafchi kaiminu fkhlotajeem, ar kureem taf wairaf fatikahs — mihtsch un patihkams beedris. Kad preefsch kahdeem 15 jeb wairaf gadeem schur un tur pa Kurseni sahla tureht fkhlotaju fapulzes, winsch ar tagadejo Saukas zeen. mahzitaju, kas bij toreis Wahne, par to publejahs, tahdu fapulzi ari fawà apgabala dibinaht, un par to lohti preezajahs, ka schis nodohms tif labi ijdewahs. Daschà fapulze winsch it kohdologus un teizamus rakstus par fkhlas leetahm preefschà lasija; bij ilgus gadus Saldus apgabala fkhlotaju fapulzehm par protokoles wedeju. Winsch no neweenas fapulzes ne-atrahwahs, bet ari kaiminòs labpraht tur nogahja, kaut ari nebij tahs beedris un lohzeffis. Kad 1877. gadà pirmo wisparigo fkhlotaju konferenzi Jelgawà notureja, tad ari Simonsons tur runaja, kà wezafi un wairaf mahziti fkhlas-behrni waretu fkhlotajam daschurais peepalihdseht zitùs behrus mahziht un us kahrtibu un tihribu fkhla luhloht. Tà gahdaja winsch ari zil sinadams un spehdams par faweam behneem, 2 dehleem un 4 meitahm, pats tahs mahjās mahzidams un pehz tahs zitās fkhlas fuhfidams. Un lai gan pee tam bij dauds gruhstumu un puhlinu, taf — paldeews Deewam — gandrifs wisi jau tif tahlu apghadati un mahziti, ka tee nu paschi fawu maifi war pelniht. Wezakais dehlš, Jrlawas seminarijā ismahzihts, ir Kaunà (Kowno) par fkhlotaju un ehrgelneeku pee Wahzu Lutera draudses, — ohtris wehl mahzahs Jrlawas seminarijā par fkhlotaju; 2 meitas ir par mahju-fkhlotajam. Wasas brihschòs winsch apkohpa fawu dahrsu, to ar auglu-fkhleem, ohgu-krummeem, wisadeem gresnuma-stahdeem un puku-dohbehm apstahdidams. Kad wehl bij wairaf pee meefas spirgtuma, tad ari kahdahm reisahm derigu rakstu Latweeschu Awischm pasneedsa un jauku stahstinu „Bahrenite Lihsbete“ Latweeschu walodà pahzehla. Tà tad daschadi darbojees un strahdajis fawà dshwes muhschà. Weegla lai ir ta semite wina truhdeem! Gaischi lai spihd wina garam Jesus Kristus, muhsu debefs saulite!

Drupas un druskas.

- 1) Ne ar spalwu, bet ar prahtu jaraksta.
- 2) Ne mahja faimneeku, bet faimneeks mahju gresno.
- 3) Sihffis bagatneeks ir nabagaks nekà ubags.

Grahmata bes bohftabeem.

Reis sehdeja durwju preefschà wezs wihrinsch, kam balta galwina kà sudrabs mirdseja; rohkà winsch tureja grahmatinu, kas no ahrenes jauka ne-iskikahs, bet wezitis to ar fawahm rohkahm zeeti aptampis tureja un tani skatidamees skatijahs. Brihscham azis us augfchu pazehlis, winsch smagi nopuhtahs. Tè patlaban gar wina buhdinas durwihm kahds mahzihts lungs gahja. Sirno weziti redsedams, un wina grahmatinu apluhkojis, winsch peefohbodams fazija: „Ro, wezit, tai grahmatinà skatatees? Man leekahs, ka tur ne A, ne B neprohteet!“ Bet wezitis gohdigi pallanijees laipni fazija: „Redseet, zeenigs lungs, schini grahmatinà naw neds A, neds B, bet tikai feschas lapas, un wifas lapas ir tukfchas.“ To fazijis, winsch fawu grahmatinu usschklyra, un to tam lungam rahdidams fazija: „Redseet, katra lapa zitadi issklatahs, un katra man sludina fawu mahzibu, un es esmu no behrnu deenahm lihds schai stundinai scho mahzibu peenehmis, un gribu lihds lapam pehz tam dshwoht. Tad klausatees, ko schis lapas sludina!“ Wezitis sahla tà stahstihht:

Birmà lapa ir silgana kà debefs, un mahza, ka buhs azis greeft us debefim, no kurenes nahf wifa schehlastiba un palihdsiba, no ta Tehwa, kas tur mahjo un iffkatru reds!

Ohtrà lapa kà rohse farkana; ta mahza, lai turam firdi ta Pestitaja nahwi, ko Winsch zeetis pee krusa staba par wifseem, un ari par mani nabagu grehzineeku.

Treschà lapa balta kà lilje, un uffauz man, lai gahdaju, ka ir flaidra firds, kas naw apraipinata no grehkeem un kaunuma.

Betortà lapa kà ohgle melna; ta mahza man, lai apdohmaju, ka tumfch kaps man preefschà stahw, kurà reis guldihš pehz grubteem pafauls darbeem un pehz daschas zihnischanahs.

Peektà lapa kà ugums swehro, un mahza man wehrà lift nahkamo leelo pastara deenu, kur wifs taps kà uguni flaidrohts, un kur tas leelais Sohgis nahks padebefi un teefahs katru, kà tas buhs pelnijis.

Sestà lapa spihd kà selts, un atgahdina man debefs gohdibu, kurà pehz leelahs teefas deenas tee fwehtee ee-ees un baudihs ne-issakami leelu preeku muhschigi. Tà issstahstija wezitis, un asaras no waigeem neslauzijis fazija: „Kad es apzeru wifu to, ko schis lapas man mahza, tad mana firds nodreb un asaras is azihm speefchahs. Mikhlais lungs, scho grahmatinu es Gums ne-atdohu par wifu Zuhfu mantu; schè man wifas mahzibas, kas man waijadfigas.“ Kungs dohmigi aishahja un klusu pee few fazija: „Tas ir teefcham teefa; kas dauds ko mahf un proht, bet mas eewehro un firdi apdohmà, nenefs nekahdus labus auglus. Turpretim kas mas ko proht, bet scho masumu firdi apzerè us pehz tam dshwo, kà schis wezitis, tas swehtus auglus eemantohs.“

G. H. Warthus.

Mehnefs.

1.

Kau', kà spulgo swaigfnes
Lehnà spohschumà!
Klusu staigà mehnefs
Naktes krehflumà.

2.

Skatahs katrà lohgà,
Katrà firfina;
Pasihst guletajus,
Reds, kas nomohdà.

3.

Klaufahs klufahs fehras,
Lehnu nopuhschan',
Sapnu pilnahs dohmas,
Weltu zerefchan'.

4.

Reds, kà wisi dsenahs
Banahkt laimibu;
Reds, kas welti zihnahs
Geguht mihibu.

5.

Paleef pats it meerà,
Wifu redsedams;
Nerajsehahs lihdsà,
Sehras skatidams!

6.

Mehnefs, tew' apskauschu,
Wehlohs lihdsigs kluht,
Ja par manim nolemts,
Scheitan laimè buht. J. Kollberg.

Qabibas- nu pretfchu-tirgus.

Makfaja par:		Jelgawà.	
		4 r. —	5 r. —
1	puhru kweefchu	4 r. —	4 r. 50 f.
1	rudju	4 " —	4 " 50 "
1	meefchu	2 " 75 "	3 " 25 "
1	putrainu	3 " 75 "	4 " — "
1	ausu	1 " 75 "	2 " — "
1	firnu	4 " — "	4 " 50 "
1	fartufelu	1 " 20 "	1 " 40 "
1	birkawu jeena	6 " — "	6 " 50 "
1	pohdu fwesta	6 " 75 "	7 " — "
1	birkawu baltahs fahls	6 " 50 "	7 " — "
1	fartanahs fahls	6 " 75 "	7 " — "
1	muzu faktu	12 " — "	20 " — "
1	afi behrju maltas (7 p.)	18 " — "	20 " — "
1	egtu (7 p.)	14 " — "	15 " — "

Sirnuigas pateizibas
 issafa zeer. Brambergu labdaribas beedribas kungeem par laipnibu Kreivu-Dirneekds 15. Februari seh. g.
 Kahdas Upeneezes.

Ustizams strikweris,
 kas stipri estrahdajees walfis- un pagast-teesas darbds, melle leelatu weetu. Adreses Janem Stofa kgs, Nihga, kungu-eele, Wifora zigaru-bohdde.

Bejani muischa
 ar 510 puhra-weetahm semes, Ponewejschas aprinki, Staunas gubernā (Leisjds), 4 jub- bies no Wauflas, teel pahrohdta; japee- prasa augshmineta muischa pee muischas ihpafhneeta. Adreses:
 Въ Ковенскую губернію, Поне- вѣжскій уѣздъ, Г-ну Редройцу, въ имѣніи ВЕЖНЫ.

Mahjas
 ar 12 destu. aramahs sems un it jau- nam, labahm ehlahm, ir pahrohdamas Staunas gub., Ponewejschas apr., Birschu draudje, 3 werstes no sw. Bahwila bahu- zas heb no Kurjemes rohbeschas. Klah- tas sinas par adresi:
 Г-ну М. Кристону, гор. Вауекъ, Курлянд. губерніи, Мурованый По- немунь.

Mahjas
 ar 12 destu. aramahs sems un it jau- nam, labahm ehlahm, ir pahrohdamas Staunas gub., Ponewejschas apr., Birschu draudje, 3 werstes no sw. Bahwila bahu- zas heb no Kurjemes rohbeschas. Klah- tas sinas par adresi:
 Г-ну М. Кристону, гор. Вауекъ, Курлянд. губерніи, Мурованый По- немунь.

Mahjas
 ar 12 destu. aramahs sems un it jau- nam, labahm ehlahm, ir pahrohdamas Staunas gub., Ponewejschas apr., Birschu draudje, 3 werstes no sw. Bahwila bahu- zas heb no Kurjemes rohbeschas. Klah- tas sinas par adresi:
 Г-ну М. Кристону, гор. Вауекъ, Курлянд. губерніи, Мурованый По- немунь.

Mana weitata lokalis ta- gad atrohdsahs
leelaja eela № 28,
 lai pascha nama, kurā ir jelta-tal ja S. Schmidta lga magazine, un luhdu, to pa- schu ustizibu, kas man lihds schim til bagatigi parahdita, ari man ne-atraut manā jaunajā lokali.

Ar to luhgshana, ihpafchi us manu adresi uimaniht, tamdeht ka manā lihdschiginajā lokali ari tahds pat weitais cetahstis, pa- leeku ar

augstzeeribu
J. Klawansky,
 pulkitem-tahstais Jelgawā.

Dohbeles muischa
 teel aishelofshanas deht schahdas leetas pahrohditas:
1 klaweres (shigelis), tu- mode, bufete, speegeli, gal- di, 1 tambor-rati, kamanas, sirgu-leetas un ziti fainneezibas-rihti.

Mahzihts semkohpis
 (if Dahnijas), kam ir leezibas no pirma- jeem Dahnijas, Sweedrijas un Schleswig- Holsteinas semkohpsem, nodohma Aprila mehnesi 1881. g. Nihga un winas aplahrt- ne uftuetees, lai buhtu eespehjamis ja- eetes ar scheijenes muischu ihpafhneekem un ziteem lohpu turetateem, tam preeksch fawahm fainneezibahm wahadligi

labi peena-lohpi.
 Atbaltidamees us lgu gadu peedihwoju- meem, tā ar us teelu pahshchanohs, winam buhs eespehjamis apgahdati par pehz eespehjas lehtu zenu ne ween pastahwigu lohpu fugu, bet ari wislabatohs lohpu ga- balus; ihpafchi winah gribetu ihpafhneeku fgu dariht uimantigis us Speneeschu lohpu fugu, kas peena sinā shahjahs blakam Anglu lohpu fugat, bet meejās ir pahrafa par to.
 Kas gribetu ar winu eepafhtees, lai fahita wehtines pee wina sem schahdas adreses: **A. R. Zukum in Kurland,** poste restante.

Labus preedes un behria schagarus war dabuht par rubli asti pee befera- mehtera Tennisohna, Jelgawā, leelaja eela.
 Balta,
smalka willa
 dabujama pee
G. Höpfera,
 Jelgawā, fahis- un faju anbeles- weeta.

19. Februari 1881. g. Jelgawā, Latw. Annas-bahnijs, metohi naudu upuri, ihrita maks ar 15 kap. un
jelta gredseem.
 Luhdsu zeenigu dabutatu, to nonest pee Courabi zeeniga mahjitaja kunga.
 Pateizibas-alga kuhš 2 rubli.

Baltijas uguns-apdrohschinaschanas beedriba.

Baltijas uguns-apdrohschinaschanas beedribas direktija dara zaur iajo sinamu, ka wina fawu darbohshanohs eesahstus un nupat apdrohschinaschanas pret uguns-klahdi un pehrfona-spershann usnem — us ehlahm, daschadahm mahjas-leetahm, prezechm, wisadahm semkohpibas-leetahm un us fabrikahm.

Beedribas-kantoris latrohdsahs:
Nihga, masaja sinder-eela № 2, 1 trepi augshup,
 kur katru drihti apdrohschinaschanas pagedreshanas, un kur wisas wehlahmahs ihkadrohschanas tituschji teel ihdohtas.

Nihga, 31. Janwari 1880.

Baltijas uguns-apdrohschinaschanas beedribas direktija:
Reinhold Pichlau, **Maks Tuzelmann von Adlerflug,**
 preekschneeks, **wihze-preekschneeks.**
Hugo grafhs Keyserling, **G. Zander,** **G. Thilo,**
 direktori.
 Leetas-isdaritajs:
J. Dalichow.

Baltijas uguns-apdrohschinaschanas beedriba.

Wpafschā parafhtā direktija zaur scho sino, ka wina par Baltijas uguns-apdroh- schinaschanas beedribas agenteem preeksch Nihgas un aprinka eezehstus tohs kungus:

- J. W. Gramann,** Karku-eele № 3.
- P. Verchendorff,** kalku-eele № 13.
- Noach Viffchis un dehtu,** masaja sinder-eele № 2.
- M. Birogow,** kungu-eele № 1.
- Max Fischbein,** pilš-eele № 18.
- A. Wirkau,** birschu-namā.

Nihga, 1. Februari 1881.

Baltijas uguns-apdrohschinaschanas beedribas direktija.

Labu apkohptas mahjas,
 kahdas 200 puhra-weetas leelas, ar labu semt, us kuras ari atrohdsahs leela dala leetas- kohstu un malfas, it tuwu pee dshelshelstanzijas, ir us nohmū ihdohdamas sem labeem nolih- gumeem. Klahatas sinas dabunamas Jel- gawā, pastes-eele № 1.

Loterijas lohses

no XLIII. **Pehterburgas Loterijas** — no 1881. g., ar leelatajeem winneestem: 1 winneest no 8000 rubl., 4 winneesti — katris no 1000 rubl., 2 winneesti — katris no 500 rubl., — pawsham 600 winneestu ar kohpsunnu no 27 rubl. rubl., ir par 1 rubl. 20 kap. gabala dabunamas Jelgawā, pastes- un leelas eelas stuhri, pee
Maksha Ewensteina jun.

Wlshchanas deenas tiks ihnotas zaur awisheht. Par lohsehmu, kas par pasti pee- shhtamas, jamafju pastes-nauda par 1 lihds 5 lohsehmu 14 kap. Wisi winneesti teel turpat apgahdati.

25 rubl. f. pateizib. algas.

Nakti us 25. Janwari f. g. Zahniškes pilsheta dshwodamam fainneekam Ihdos- ram Tomokewitscham nojagta aishuhgta ar schirahm, — un us schirahm mihina atshelga, 15 rubl. wehtas, — ahbolaina schimela kehwe; shimes: us labo puhi rehte, ta ih- statahs tā Latwu bohstads S, S g. weza, apafshluhpā masa rehte, wehrtā wairaf tā 100 rubl., un drahtiga; majnās flaitās aishuhgta, — pafala ween nomahleta ar druhnu pehrwi, 15 r. weht. Japeemehdahs Jelg., pee laufmana Karl Siller kga, leel. eela № 66, heb Zahniškeh pee fainneeta Tomokewitscha.

50 rublu sudr. pateizibas-malfas.

Nakti us 14. Februari seh. g. ir **Gala- Dehtu** ihpafhneekam, apafsch Kalnamni- schas (Hofzumberge), diwi sirgi pee Zukum melshafarga no peedarba ihagti.
 Sihmes: 1) dshelstus sirgs, ar baltu blefi peerē, fedullas weeta eespeesta mugura, 7 gabus wezs, wehrtis 100 rubl.; 2) tamschi bruhns, ar masaju baltu blefi peerē, bal- teem fareem un teemu asti, lihdsiga fa- reem, un weena pafafschkafha balta, 9 go- dus wezs, wehrtis 100 rubl. Tas, kas fahdras sinas un peerahdshanas par teem fagteem sirgeem dohs, dabuhs augshā mi- neto pateizibas-malfu.

19. Februari 1881. g. Jelgawā, Latw. Annas-bahnijs, metohi naudu upuri, ihrita maks ar 15 kap. un
jelta gredseem.
 Luhdsu zeenigu dabutatu, to nonest pee Courabi zeeniga mahjitaja kunga.
 Pateizibas-alga kuhš 2 rubli.

Teel sinams darihts, ta **Bez-Schwahrdē noturamais**

gada-tirgus,
 kas triht pirmajā Aprili, tiks Schihdu ihwehtu deht — schogad 30. Merzā no- turehts.
Muischas-waldishana.

Ohfola, ohfcha, alkshna- un b ehrsja dehtus un plantas, tā ari n dres pehrf **G. Jakobshns,** Jelgawā katohu-eele, jataja bohde № 16.

Weseliga emma

teel mellestaj jameldahs Jelgawā, ihrihwe- ra-eele № 1, pretim Zehra hotelim, pee daktera **G. Jensen.**

Sawada eemešla deht tagad teel sinohts: „Ja kam preeksch 3 gadeem dull melns

ehrsfelis,

toreis triju gadu wezs, buhtu jagts, lai tas meldejahs pee Ružawas pagasta-waldishana- nas.“ Ehrsfelis bija toreis eehuhgts salās kamanās (flaitās), kam pee katra spahna diwi dshelu sutēs.

Adr.: pr. Libau nach Ružau.

Jehkabstatē pee Kappela

peedahwā **linu- un pakutu dshjas,** tā ari **ahrsfemes arklus**

par wislehtatajeem tirgeem
H. Meyersohns,
 pee tirgus-platshja.

Gales- un preedes-balkus, plantas, dehtus, lates

un wiswifadus buhwkohstus par lehtu maksu peedahwā
G. Jakobshns,
 Jelgawā, upes-eele № 4, aif bruhwera Hermutha.

Chrageles

(S-balfigas) lehti pahrohdamas Ihdshkiles draudshes-ihohla.

Kreemnis

Kutscheeris,

kam labas leezibas-shhutes, war no Jur- geem seh. g. pret labu lohni pee Ughles barona kunga weetu peenent. Meldeees war katru drihti pee
Ughles muischwaldibas.

Ar augstas walbes atwehshchannu tiks Leel- Sohbus pagasta-namā **S. Merzā** 1881. g. pawafara fahlumā weefigs **fahshwes wafars**

ar dangoshannu pee labas musikas ihrihtohstis. Geshahums pulksten 3ds p. p.
 Par labu bufeti ir gahbahs.
 Peedalitees laipni eeluhdi
Zsrihtotaji.
 Wiletes pee kafes dabunamas.

K. Ustinga

apgahdeenā, Keepajā, nupat ihnahja schahba jaunā grahmata:

Burwibas mahshla.

Mafā 12 kap.

Wifās grahmatu-bohdēs dabunamas:
Safnu dahrsneeks

heb
derigi padohmi,

tā wijadas dabria=faknes jasehi, jatohwi, un seemā jaglabā; schklas ja-audē un t. j. pr., pehz gadu ihproshshchanas (ar mafu aprift un dahru kalenderi klah),
 farafhtiti no
G. Klewera,
 Kalletu-muischas dahrsneeka.
 Mafā 35 kap.

Atlas

Latwijas lauschu fhohlahm

ar
13 pehrwēs drufatahm kahrtihm.

Mafā 60 kap.

Drufahs pee **J. W. Steffenhagen** un dehta.
 (Tē klah peelikums: **Bahuzas un fhohlas sinas.**)

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tijiba.

Rahditajs: Rahdi wahrdi 2c. Sinas. Mundales skohlas- un 2c. Lai gaisma nahl!
Wahlderis un kristigs zilwets. Dahmanas. Misiones lapa.

Rahdi wahrdi

par skohlotaja amatu, jeb skohlas-behru mahzifchanas un audsinaschanas wihsu jeb metodi.

(Stat. Basnizas un skohlas sinas N. 6.)

I. Mechaniski-skaidra lasifchana.

Pee lasifchanas jafaleef bohftabi (burti) silbes; silbes wahrdos un wahrdi teikumos. Behrneem no eefahkuma ja-eeapasihstahs ar bohftabeem jeb rakstu sihmeim, ka wini isfkatahs un ka winus nosauz un issauz. Skohlotajs behrneem rahdihs, ka bohftabi tohp issaukti; — ziti ar mutes atpleschanu un dwaifchas istumschanu ween: tee ir — paschskani; ziti ar luhpu fatwerschanu un mehles peespeeschanu, un ar rikles wilkschanu, tee ir — lihdsfkani, ko bes paschskaneem newar issaukt. Tapehz lihdsfkaneem nosaufschanas labad tohp peelikti paschskani waj preefscha waj pakata. Skohlotajs lai skubina behrus usmekleht, kahdi paschskani lihdsfkaneem ir peelikti preefscha waj pakata, p. p. G fauz ar wahrdu Ga, G ar wahrdu Ge, l ar wahrdu el u. t. j. pr.; pee abeem pirmajeem ir a un e peelikti pakata, pee pehdeja ir e preefscha. Skohlotajs behrneem rahdihs, ka paschskani ir issauzami, waj gari waj ihfi; ka garuma apsihme ir ihpaschi peenemas sihmes: h (garuma sihme) un ^ (juntinsch). Garuma sihme h ir ihfi ka krusis Latweeschu mehlei ustraute, jo Wahzu un zitahs walodahs h ir pagarinaschanas sihme un ari lihdsfkani. Latweeschu waloda tahda lihdsfkana naw, un ari Latweeschu mehlei truhst spehka h issaukt, tapehz Latweeschi wimu mehds nosaukt waj nu par cha, waj par k. Tomehr bes pagarinaschanas sihmes newar istikt, un lihds schim, zil ari puhlejuschees, naw atraduschu zitahs sihmes, ko h weeta waretu likt. Tapehz schis krusis japanes, un winsch — ka ikkatriis krusis — ari nefs famus labus auglus. Tamdeht lai skohlotaji ne-apniht behrneem pahidscht pee mehles lausifchanas, kamehr h war skaidri isteikt; tad ari labu kohli buhs us preefschu tikuschu pee zitu walodu mahzifchanahs, bes kam jau muhsu fadsihwe newar istikt. Lai skohlotajs wehl rahda, ka ziti paschskani naw weenfahrtigi, bet no diwi sihmeim falikti; ka au, oi, ee un ka oi, ei ir fauzami; tapat ari lihdsfkani, ka: sch, sch. Kad behrni ar bohftabeem jeb rakstu sihmeim labi eepasinschees, tad teel pee bohftaereeschanas, fur lihdsfkani ar paschskaneem jafanem kohpa — silbes. Silbes ir wakani, waj zeeti; wakani, kad heidsahs ar paschskani; zeeti, kad heidsahs ar lihdsfkani. No eefahkuma skohlotajs behrneem rahdihs, kahda starpiba starp lihdsfkani wahrdem un skanahm. Behrni jau sina, ka ikkatram lihdsfkani wahrdos tohp issaukt ar kahdu paschskani kohpa; tad jamahzahs lihdsfkani issaukt bes paschskana, p. p. b, ko ar wahrdu nosauz par Be, issaukt bes e, ta ka b skan tai wahrdah lab, un tad wimu, ar ziteem paschskaneem kohpa nemtu, issaukt, p. p. ba, be, bi, bo, bu, un nu tad tahs zeetahs silbes ab, eb, ib, ob, ub. Pehz lai darbojahs tahdahm weeglahm silbeim peelikdams preefscha un pakata wehl zitus lihdsfkani, p. p. a-l=al, k-a-l=kal, k-a-l-t=kalt. Te japeemin, ka pee bohftaereeschanas diwas sawadas metodes rohnahs: wezaka jeb wahrdumetode, fur bohftabus issauz pehz wimu wahrdem; jaunaka jeb skanumetode, fur bohftabus issauz pehz wimu skanahm (bohftaereeschanas=un skanoschanas metode). Pirmah ir gruhtaka, jo kad jabohftaere p. p. be=er=au=ka=te, tad behnam gruhti nahkshs to patureht, ka tee wahrdi pehz sawahm skanahm ja-issauz: „braukt“, bet dauds weeglafi ir, kad bohftabus issauz pehz wimu skanahm: „b'r=au-l-t“! Bet ari ohtrai ir saws gruhtums, tapehz ka lihdsfkani bes paschskaneem til gruhti ween bes bals ir issauzami. Geldehs abas metodes nemt kohpa un mahzigt bohftaereht pehz weenas un ohtras. Pee bohftaereeschanas ir derigas ta fauktahs lasamahs maschines, kas us to mohdi ir eeriktetas, ka basnizas dseemu tahseles, fur galdinus ar nummureem eesprausch; nummuru weeta til jaleef bohftabi. Te behrni war darbotees paschi, wisadas silbes falikdami un tahs issaukdam.

Kad behrni ar wisadahm silbeim, weeglahm un gruhtakahm, labi eepasinschees, tad lai silbes sawauz kohpa — wahrdos, silbi pehz silbes fabohftaereedami. Bet lai lihds pehdejai silbei tikuschu, ne-aismirsi pirmajo, tad silbi pa silbi us preefschu teekoht, ir pirmajahs silbes katrai jaunai silbei japeeseen kahrt, ka p-a=pa, r-a=ra, para, d-i=di, paradi, s-e=se, paradise. Kad behrni pilnigi ismahzifschees bohftaereht silbes un wahrdus, tad paschi no sewis usnems kohpa=lasifchanu, prohti, silbes usfkatidamees un wimu skanas pee sewis eewehrojuschu, tuhliht issauks wifu to wahrdu, un wahrdu pa wahrdam wifu teikumumu. Tad buhs laiks, behnam rahdiht teikumama sihme, pehz kurahm ja-apstahjahs lasoht (—;—, —). Lasifchanas stundahs ir derigs, ka behrni bohftaere un lasa zits pehz zita, un tad wisi kohpa. Ar to jau ja-eeahk pee bohftabu mahzifchanas. Skohlotajs ar kohzinu rahda us tahfeli, us uslikto bohftabu, un to leel issaukt weenam un ohtram, un tad ar kohzinu pee galda peesitis, to paschu bohftabu leel issaukt wiseem kohpa. Tapat ari pee bohftaereeschanas un lasifchanas leel weenam behnam isbohftaereht jeb islahiht wifu teikumumu; kad winam mischahs, tad wiseem ziteem winsch ja-apsauz, kamehr winsch to wainu pahrlabojis. Kad teikumus rikti isbohftaerehts jeb islahihts, tad skohlotajs, ar kohzinu takti sidams, wiseem kohpa weena balsi leel to isbohftaereht waj islahiht. Kur kahda teikumama sihme, tur lasifchanai ja-apstahjahs waj weenu waj diwi taktos. Zaur tam behrni ne ween tohp peeturati pee usmanibas, bet ari radinati wisas silbes un wahrdus skaidri un tekoschi, t. i. bes peedurshchanahs — islahiht. Ihpaschi pee perschinu lasifchanas tahda taktos schana ir deriga, jo zaur tam ausis tohp peeradinatas pee perschu-mehra. Skaidri lasa tas, kas katra silbi un wahrdu pilnigi islasa, neweenu bohftabu ne peelikdams, neds atmesdams; tekoschi lasa tas, kas nekur ne peedurahs, neds apstahjahs, bet silbi pehz silbes un wahrdu pehz wahrdah, weena azumirkli pahrluhkojis, war issaukt. No par dauds ahtras lasifchanas jafargajahs, jo ahtri-lasifchana stahw sikti-lasifchanas wehte. Zaur ahtri-lasifchanu behrni neemahzifsees labi-lasifchanu, bet zaur labi-lasifchanu eemahzifsees ar laiku ahtri-lasifchanu. Tapehz ari ir labaki, kad leel behrneem weenu paschu stahstu waj desmit reisas islahiht, eekams skaidri lasa, naka kad leel desmit stahstus weenreis nekladri lasiht. Lai ari neleel weenmeh behrneem lasiht stahstus jeb zitus lasamus gabalus ar faturu, ko behrni ahtri ismahzahs no galwas, bet ari jaleef pastarpahm lasiht silbes un wahrdi — bes fatura. Drohschaka prohwe, waj behrni skaidri lasa, ir, kad wineem leel islahiht tahdu lasamu gabalu, ko wehl nekad naw lasijuschu.

Behrus pee skaidras lasifchanas peeweht, ir weens weenigs padoms derigs: uszihliga un pastahwiga zihnischanahs. Behrneem jazihnahs ar lasifchanu ne ween stundahs, bet ari mahzifchanahs laika; skohlotaji wineem usdohd papreefsch ihfaku, pehzak garaku gabalu, kas wineem ja-ismahzahs skaidri lasiht lihds nahkoschai stundai. Ar tahdu kreetnu zihnischanahs behrni pirmah seemah panahks skaidru lasifchanas mahzifchanu. Bet ari ohtra un trescha seemah wehl ar mechaniski-skaidru lasifchanu jadarbojahs, un naka newar atrast, kas buhtu nejaukaks, ka kad skohla wehl ohtra un trescha skohlas-gada behrneem dauds kas truhst pee skaidras lasifchanas.

II. Logiski-riktiga lasifchana.

Mechaniski-skaidra lasifchana ween naka nepalihds, kad to, ko lasa, nesaproht.

„Lasifchan' bes fapraschan'

Ir — ka bes darba stahweschan'.

Tapehz ir jamahza logiski-riktiga lasifchana, un skohlotajeem us tam jadsenahs, ka behrni wifu, ko lasa, ari pareisi faprohti. Tas noteel zaur jautaschanahm un isfkaidroschanahm. Tas kambarjunkars fajija us Wihlipu: „ka lai es prohtu, ko lasu, kad neweens mani nemahza?“ Jamahza, lai behrni tohs wahrdus leel wehra, ko lasa. Ar to jau ja-eeahk pee paschas pirmahs bohftaereeschanas. Kad behrens isbohftaere kahdu silbi, waj wahrdu, kas kaut ko apsihme, tad skohlotaj-

jam jajautà, ko ta silbe, waj tas waheds, ko behrens lasijis, apšimè, Zaur tam behrna prahts taps zilahs, un behrnam preeks rasees pee lasifchanas, kad teikummu, ko islasijis, warehs faprašt. Behrna gara spehki jamohdina p. p. ar tahdahm jautaschanahm: „no kam te tohp runahs; ko winsch padara; kas ar wiru noteek; kas, kad, ta tur notizis? u. t. j. pr.“ Ar tahdahm jautaschanahm japawada katra lasifchanas stunda kahds brihtinsch. Behz ari war list behrneem klusi preeksch fewis islasiht un tad to ar paschu wahrdeem atstahstiht, un tad to wehl labi nespehji, ja-atlauj wehl ohtereis grahmatà skatitees un wahredus labaki eewehroht, un teikummu waj klusi, waj dikti wehl reisi islasiht. Weidsiht behrneem jaleek garakus stahstus, ko islasijusch, atstahstiht, un ja rohnahs, ka wehl newar, un behrni naw riktigi fapratusch, tad skohlotajam janahl palihgà ar isskaidroschanahm, kamehr pilnigi faproht.

Lai labi ismahzahs „logiski-riktigu lasifchanu“, jalusko us tam, ka behrni lasa ar riktigu usskanu jeb bassl. — to wahrdu diktafi isleidami, kuram ir tas leelafais swars. Turklaht ari jaleek wehrà teikumma simes; ja-isskaidro, ko apšimè jautaschanas-, isskaidroschanas-, eeweschanas simes, kolone (divi punktini = :), dohmu stihpa u. t. pr. Kas to neleek wehrà, tas ari newar logiski-riktigi lasiht, bet lasa waj nu pawisam bes fapraschanas, waj bes riktigas fapraschanas, un no sawa puhlina panahl waj nu nekahdus, waj leekus auglus. Ar logiski-riktigu lasifchanu jau ja-eesahl pirmà skohlas-seemà, bet wiswairaf jadarbojahs ohtrà skohlas-gadà, un tas ari naw wehl ja-isskaidrosch is azihm beidsamà skohlas-gadà. Bes tam ne-istrans launo sakni, kas jo dšiki eesaknojupees, prohti: jik mas un jik nepareisi laudis daschures faproht, ko lasa, ta ka zetahs kauschu starpà nesapraschana un lasitu wahrdu pahrgrohsifchana.

III. Eufoniski-skaisita lasifchana.

Lastajam jalasa ne ween ar pilnigi fapraschannu, bet ari ar firds juschannu. No lasifchanas janomana, ka lastajam firds aisgrahbta no tam, ko lasa; tad winsch ari klausitaju firds mohdinahs to paschu juschannu, un lasitee wahrdi ari kersces pee firds. Tahdu lasifchannu no-fauz eufoniski-skaisitu lasifchannu. Tahda lasifchana jakohpi skohla, un ihpaschi skohlas beidsamà gadà. Skohlotajam ar to japuhlejahs, ka winsch behrneem to leek eewehroht, waj tani teikumà, waj lasamà gabalà, ko lasa, atskan waj skumju un behdu, waj preeka, dšimu, apdraudeschanas, waj smeeklu juhsmas. Tad behrneem ja-eerahda, ta wineem tahs paschas juhsmas zaur lasifchannu buhs parahdiht un mohdinahs. Bet lai ari us to luskò, ka behrni no tam fargajahs, ar sawu lasifchannu augstako firds zilafchannu jeb pakustinaschannu tur parahdiht, kur tai naw weetas. Pee skaisitas lasifchanas ir wajadšigs, ka to, ko lasa, pilnigi faproht. Logiski-riktiga lasifchana ir eufoniski-skaisitahs lasifchanas mahte un audsinataja. Skohlotajam jadohd behrneem preekschsime skaisiti-lasifchana zaur to, ka pats behrneem preekschà lasa preeksch tam iswehletus lasamus gabalus, waj no garigeem, waj no pasauligeem rakšneekem, un wineem turklaht peerahda, kahdas juhsmas tur rohnahs, un ta tahs ir ja-isskala jeb japarahda. Pee skaisitas lasifchanas ir ari derigs, kad behrneem leek ismahzitees garigas dšeesmas un skaisitas dšejas, un tahs leek tad no galwas juhsmigi isleekt (deklameercht). Vohiti labi buhtu, kad skohlotaji waretu eespeht doht kahdu, lai ari ihfu pamahzifchannu par perschu-mehru jeb teem likumeem, pehz kureem garas un ihfas silbes teek saliktas kohpà dšejju ritumà; kad drusku pamahzitu par rihmehm, par dšejneeku walodu, par lihdsibahm un par bildehm, zaur ko nahktu pilnigaka fapraschana un leelaf preeks pee skaisitas lasifchanas.

S i u a s.

Zelgawa. Par teefibahm, kahdas buhs Zelgawas jaun-apstiprinatahs realgimnastijas skohlneem, lasam „Mit. Btgà“ schahdas sinas: 1) Zelgawas realgimnastijas skohlenu war taisni pahreet Baltijas politehnikà — Mihgà; 2) kad skohlens nobeidšis 6-klasigo realgimnastijas kursu, tad winsch eeguwis teefibu, ar eksamena nolifschannu, eestahtees matematikas- un fšillas schpezial-augstskohlàs Kreewijas malki; 3) skohlenam, kas nobeidšis 3 apakšchajahs klasēs, ir aprinka-skohlu abiturienta teefibas; 4) realgimnastijas treschahs klasēs (terzijas) skohlenam, pehz nolikta eksamena Latinu walodà, ir apteeku mahzetta teefibas; 5) wispahrigahs kara-klausibas leetà skohlneem ir schahdas teefibas: a) skohlens, kas isskajahs is weenas no trim apakšchajahm klasēm, bes kursa pilnigas nobeigschanas, bauda 4. schkiras teefibas; b) skohlens, kas pahrzelts treschajà klasē (terzijà), preeder pee 3. schkiras; c) realgimnastijas abiturientam ir 2. schkiras teefibas, ta ari 2. schk-

ras sawwalneeku teefibas. — Ari eksterni war peeteiktees us abiturientu eksamenu realgimnastija; wini bauda tad tahdas pat teefibas, kahdas ir pascheem abiturientem.

Mihga. Par Waltera skohlu „V. B.“ pasneegtas schahdas sinas, kuras pa datai smeltas no mahzitaja Waltera kga pascha isskaidrosjuma jaungada deenà Zahna-basnizà, pa datai saklauschinas no minetahs skohlas skohlotaja: Behrgada pirmà pusē skohlu apmeklejuschi 44 puiseni un 29 meitenes, — kohpà 73 behrni; ohtrà pusē — 36 puiseni un 23 meitenes, — kohpà 59 behrni. Pirmà pusē dabujusch, brihwskohlu 13, ohtrà pusē 5 behrni. Genehmums un isdewums bijis schahds: Genemts: 1. pusgadà: no skohlas-naudas un konzerta isrihskojumeem 694 rubl. 41 kap.; 2. pusgadà: no skohlas-naudas, dahwanahm, pehrmindera Steinberga kapeiku- un basnizas kolektes 377 rubl. 19 kap., — pawisam kohpà 1071 rubl. 60 kap. Idohts: 1. pusgadà 717 rubl. 73 kap.; 2. pusgadà 518 rubl. 94 kap., — pawisam kohpà 1236 rubl. 67 kap. Ta tad istrubzis 165 rubl. 7 kap. Scho istrubkumu, bes saweem publineem, nesohht zeem. Waltera kgs — nabadšigakeem Latweeschu behrneem par labu.

Par Widšemes generalsuperintendentu un Widšemes ewang.-luter. konsistorijas wihze-presidentu, ka „Wald. Westfesi“ lasams, waldiba eezehlusi Behrnawas Nikolaja-basnizas wezako mahzitaju Heinrich Girgensohnu.

Leepajas pilsehta jau sen dohmaja, ka tikt pee jauna nama preeksch sawas gimnastijas, kur skohlenu skaitis ar kattu gadu jo wairak pee-aug. Bij aprehkinajusch, nama buhwi us 150 tuhst. rublu; bet nebij naudas, ar ko eesahkt darbu. Tagad nu padšid, ka labs naudas-grafis radees, un prohti — no Leepajas sawstarpigahs uguns-apdrohschinaschanas puses; jo ta sawas darischanas tagad pabeigdama, aprehkinajusi, ka winai atleek pee 100 tuhst. rublu naudas, un leelafà dala no schihs summas pehdejà fapulzē esohht atwehleta preeksch turenēs gimnastijas nama buhwēs. — Teescham, slawens kukulitis!

Mundales skohlas- un teefas-nama eeswehtifchana.

Latweeschu tauta tagad lihdsinajahs jauneklīm, kas pehz pahrdšihwotas behrnibas eestahjahs jaunibas gaddēs, fahk just dšihwibas spehku, fahk strahdaht un zenstees. Wisur reds mudru kusteschanohs, tschaklu darbibu, jautru zenschanohs, it ka buhtu tahlsch mehrkis japannah. Us preekschu! us preekschu!

Weens no teem daudš fohsteem, ko muhsu mihlà „Deewa semite“ beidsamōs gaddēs us preekschu gahjusi, ir muhsu tautas-skohlu usplauschana. No wisahm pusehm lasam sinas, ka pagasti arween wairak atšihst skohlas labumu, zet brangas skohlas-chlas un fahk ruhpetees par labaku behrnu audsinaschannu. Un lai ari wehl daschi gadi pa-ees, kamehr pagasti un draudses ar labahm skohlahm buhs apgahdati, tad tomehr war preezatees, ka leeta ir kreetni eekustinata un eet us preekschu. Starp ziteem ari Mundales pagasts beidsamōs pahri gaddēs usbuhwejis jaunu teefas-namu, un sawu lihdschmigo skohlas- un teefas-namu preeksch skohlas ween pahrbuhwejis. Dee nu tagad gatawi un tika 6. Janwari sch. g. eeswehtiti. Pee wisa Swaigšnes-deenas leela jala bij lihdsà Mundalescheem ari kreetais pulzinsch weesu eeradees, ta wineem lihdsprezatees, ta ari eepaschtees ar winu zenteeneem un panahkumeem. Pulkst. 3ōs pehz pusd. fapulzajahs wisi ruhmigajās skohlas istabās un nodseedaja, krahschnajahm skohlas ehzelehm lihdsstanoht, korali „Es un mans namš, mehs fohlamees“, us kam muhsu Meschotnes draudses mihtohs Panča mahzitajs runaja par Zesajas gr. 8, 20: „Ja tee pehz tahs bauslibas- un leezibas wahrda nerunahs, tad teem tas aufeklis ne-aufšs.“ Wapreekschu wispahrigi emadams par kauschu dšihschanohs pehz gara gaismas, pehz isgudroschanahm, pahrlaboschannahm u. t. t. muhsu laikōs, un tadeht muhsu laikus par sawadeem — par gaismas laikeem nosaukdams, — runatajs pahrgahja us Latweeschu tautu, un isteiza sawu preeku par to, ka ta ir weena no muhsu laiku zensigakajahm tautahm, kura — ihpaschi beidsamōs gadu-definitōs — dšihdamahs dšenahs pehz gara gaismas, no kam Mundaleschi ar saweem brangeem pagasta-nameem un teizamo skohlas eerikti doht labu leezibu. Sawà teefas-namà Mundalescheem wajadšehs runahht no bauslibas wahrdeem — no likumeem, — wajadšehs pasludinaht taisnibu, kohpt sawà pagastà meerigu sadšihwi, un skohlas-namà wajadšehs mahziht gara gaismu un doht labu leezibu no ta „Wahrda“, kas „meesa tapis“: tad teem aufšs tas aufeklis, tad buhs gara gaisma. Bet tumšch paliks Mundales pagasts, kad to kahdu reis schinis namōs wairs nedaritu, no kam lai Deews pasargà. Waskubindams Mundaleschus, lai tee, ka lihds schim, ziteem par labu preeksch-

sihmi us preefschu dšimufchees, ari jo prohjam dšihthos pehz gara gaismas un taisnibas, kas Mundales pagastu un tam lihds Latweefchu tantu pa-augstina, mahzitajs namus eefwehtija ta Trihsweeniga wahrda, us kam Mundales dšeedataju beedriba, kas to deen' swineja fawus pirmohs gada-swehtkus, nodseedaja, sem skohlotaja Rosenberga fga wadischanas, 4-bašfigu, glihti eemahzitu dšeesmu „Deewam ir gohds“. Tad Mundales pag. skohl. Rosenberga fgs runaja garafos wahrds par Mund. pagasta skohlas eefahkumu Mas-Mundales ehrbergs preefsch kahdeem 40 gadeem, no kurenas skohla wehlaki pahrzelta us tagadejo mahju, kas atkal beidsamds gaddos deht dauds skohlneeku peenahkschanas par masu palikusi, kadeht bijis jauns teefas-nams jabuhwe un lihdschiginigahs teefas-ruhmes preefsch skohlas japahrbuhwe. Jo dedsiigi runatajs runaja par behrau mahja audsinaschanu un skohlā raidischanu. Wezaki ir behrna pirmee audsinataji un mahzitaji; wini ir behrneem par preefschsihmi. No wezakeem, ihpafchi no mahtes, behrens mahzahs pirmohs wahrds runaht, pee winas rohkas pirmohs fohlus eet. No mahtes behrens eenemahs pirmo tihribu, taisnibu u. t. pr. Wezaku audsinaschana paleef behrnem par meefu un asinihm, paleef par dabu. Ta tad ari wezaku netikumī, kā: netihriba, nefaderiba, melofchana u. t. j. pr., peelihp behrna tihrajai dwehfselei, kā netihrumi, no kam behrnū skohlā lohti gruhti atradinah, un pa dafai pawifam naw eefpehjams. Tahdus behrnus laboht, ir skohlotajam leelu-leelais puhlinšch. Refahrtigu skohlā raidischanu runatajs pahmeta wiswairaf wezakeem, kas behrnus fuhta wafaras- jeb gada-skohlā. Kad wafaras-skohlas apmekleschana ir gluschi patifschanas leeta, tad daschi wezaki patur fawus behrnus, ihpafchi us rudeni, deenahm, nedelahm un mehnefcheem mahja, kamdeht behreni pehz wairaf gadu skohlas apmekleschanas neka nemahf, jo tee mahziba eet weenu fohli us preefschu, ohtru atpataf. — Tahda skohlā raidischana samaita ari ta tšchaklakā behrna mahzifchanahs grihu, un padara skohlotajam dauds weligu puhlinu. Kaut jel wezaki behrnus kreetnaki audsinatu un skohlā raiditu!

Munas beigās dšeedataji nodseedaja G. Kreugera dšeesmu „Schi ir ta Kunga deena“, kas klausitaju firdis grahtin aišgrahba.

No pagasta pušes runaja teefas preefschfehdetajs Wefemana fgs. Wifsch isteiza fawu preeku, ka nu katrai pagasta waijadšibai, ta teefai, kā skohlai, fawas ruhmes; pateiza Deewam par palihdšibu pee fchi darba, pateizahs Mundaleefchu faimneekem, ka naw pee darba puhlinus taupijuschi, un buhwmeisterim Rosenberga fgam par flawenu buhwes ifwefchannu; zehla preefschā buhwes isdohfchanas, kas par wifahm Mund. pag. ehlahm pahri par 17 tuhft. rublu istaifa, un isteiza wehlefschanahs, lai pagasta walditu meers un fatiziba; jo nemeers ir laufchu labklaschanahs nifnakais pohfitajs.

Ar „Swehti Kungs un fargi“ eefwehtifschana beidsahs.

Up pulkst. Seem fahkahs weefigs wafars. Skohl. Rosenberga fgs ihseem wahrdeem dšeed.-beedribas gada darboschanahs preefschā zehla. Mund. dšeed.-beedriba ir til-ko wairaf kā gadu pastahwejusi, bet jau dauds strahdajusi un panahkusi. Wina ir nehmuš dalibu pee II. wispahrigeem Latw. dšeed.-swehtkeem Mihgā, išbraukusi daschas reifas fatumds un apgahdajusi staltu beedribas karogu. Karogs ir apgahdahts no Th. Skribanowiga fga Mihgā un maksā 135 rubfus, par ko wifsch lihds ar fawahm dahmahm, kas til smalki to isrohtajufchas, dauds pateizibas nopeln.

Pa weefigu wafaru waldija laba fahrtiba un jautriba.

No minetahm Mundales pagasta ehlahm war fajiht, ka tahs fawam mehrkim ihsti derigas. Teefas-nams ir stalta, pehz Schweizeefchu wihšes buhweta ehla, ar ftrihwera dšihwofli, teefas- un prahweneeku istabahm. Skohlas-nams war ihpafchi deht fawas kreetnahs eefschtigahs eeriktes blakam stahtees Kurfemes labahm skohlahm. Skohlai 2 klafes, 3 gulsamahs, 2 ehdamahs, 2 masgajamahs istabas, maifes kambari un kufna ar eerikti preefsch kohp-ehdinaschanas, kas Mundales skohlā jau labu laiku pastahw. Ihpafchu usflawefchannu nopelna skohlotaja dšihwoflis ar 4 glihti tapefereetahm un mahletahm istabahm lihds ar kufnas kambareem u. t. pr. Palihga-skohlotajam weena istaba frontšchpihšē. No zitahm skohlas eeriktehm nopeln eewehroschannu — pehz jaunalahs wihšes buhwetas no Krehflina fga Zehlabstātē, un maksā 635 rubl. fud. Ehrgeles ir teizamas; darbs glihts un stipris. Beidsamā ihpafchiba pee skohlas ehrgelēhm neperezeschami waijadšiga, par ko Krehflina fgs dauds pateizibas ispelnijees. Ja Krehflina fgs jo prohjam tahdus darbus gahdahs, tad tam pastellejumu netruhks, un wina flawa tablu isplatifees.

Beidsiht peeminam, ka Mundaleefchi ir dibinajufchi pagasta- jeb aifleeneschanas-banku, kura jau wairaf kā 50 beedru. Par preefschneeku ir iswehlehts preefschfehde. Wefemana fgs. — Lai Deews palihds usplaukt wifadai labklaschanai muhsu mihtā Latwija! Lai isdohdahs katra laba apnemfchanahs, lai wairojahs skohlas netif pehz staita, bet ari pehz labuma, lai walda taisniba, lai sel dšeedaschanas-beedribas u. t. j. pr.

M. Lasdinšch,
Mefchotnes pag. skohlotajs.

Lai gaisma nahf!

Behz gaismas wif Bophes eefšihwotaji, bagats un nabags, leels un mas, dšihdamees dšenahs. Kamdeht Bopheneekem winu skohlas-namu eefwehtifschana bij par leelu preeku.

Pirmā Bophes skohla tika 27. Oktoberi eefwehtita. — Senakaja skohlas ehla bij mas ruhmes; kamdeht muhsu zeenigais dšimtskungs Kahrli von Behr us fawa rehlinuma lika 7 ašis peebuhweht klah. Pagastam bij tikai materials japeewed.

Ohtris gluschi jauns skohlas-nams Munde (Angermunde) tika 12. Nowemberi eefwehtits. Ari preefsch fchi skohlas-nama dšimtskungs wifu materialu dewa par welti.

Abas skohlas tika no Hugenbergera mahzitaja eefwehtitas.

Pee pehdejahs skohlas eefwehtifschanas bijahm, bes muhsu dšimtskunga, wehl ziti weefi, kā: aprinka skohlu presidents von Bienenstama fgs, aprinka skohlu lohzeelis, Slehtu mahzitajs Beiningena fgs, muhsu preefschlaika wezais, mihtais mahzitajs, prahwests Hillnera fgs, Ugahles mahzitajs Beuthner fgs; bes tam wif tšchetri skohlotaji, kā ari pagasta amata-wihri un leels pulks skohlas un gaismas mihtotaju is tuwenes un tahlenes. Behz eefwehtifschanas ruuas, tureja wehl runu prahwests Hillnera fgs, mahzitajs Beiningena fgs un beidsiht skohlotajis Bacha fgs, kurfch jau 43 gadus fawā amatā ne-apnizis wezaja skohlas-namā strahdajis, — un von Bienenstama fgs.

Behz beigta eefwehtifschanas darba skohlotajis Bacha fgs eeluhdša atnahkufchahs draugus un pasihstamus us gohda-maltiti, kur daschas wefelibas tika isfauktas. Mehs schtikhramees wehlā wafara — preeku pilnahm firdihm, wehledamees: „Lai gaisma nahf!“

Bateiziba, kam pateiziba nahkabs! — Kamdeht pateizamees fawam dšimtskungam — par wifu bagato peepalihdšibu, kā ari Mundes skohlas buhwes usnehmajam, Biedermana fgam, par weiflo un pilnigo darba iswefchannu, un wifseem, kas pee ta darba strahdajufchi, fweedrus laidufchi un peepalihdšejufchi, ka „lai gaisma nahf!“

Beidsiht wehl japeemin, ka wifas muhsu tšchetras pagasta-skohlas wifu wairaf tikai no muhsu zeenijamā dšimtskunga tohp. ufturetas un apgahdatas. es.

Mahlderis un křištigs zilweks.

Kad mahlderim skunstigs darbs preefschā, tad wifsch ismeklē kufsu, weentuligu weetu, lai tur, no neweena nekawehts, waretu fawu darbu flaweni pabeigt. Kad negadahs atrast tahdu weentuligu faktimu, tad wifsch aifklahj lohqus un atpuhdamees aplahj bildi, kamehr to beids mahleht. Ta ari peenahkabs kufsumā dšihwoht křištigam zilwekam; jo winam ari lohti skunstigs darbs preefschā, prohti: „fawu dwehfeli isglahbt no pasufchanas“. Kā tu gan dohmā to isdariht, ja taws prahts dšenahs weenumehr tikai us ballehm, teatereem, weefibahm un ziteem pafaules preekem?! Dšihwofim kamdeht labpraht kufsumā un nepasihstami fchai pafaulei, fawu dšihwi pahrdohmadami, grehtus noschlodami un firdi pahrlabodami; jo mehs mahlejam kahdu fwehtu bildi preefsch muhschibas! Lai pafaule no mums nesin neka, un mehs neneeka no pafaules, kamehr nahwe muhs aifklahs, un mehs pilnigi atklahsim fawu dwehfes bildi — Deewa preefschā. —g.

Dahwanas.

Breefsch Wolgas bada-zetejeem ar pateizibu fanehmu fchihš mihleštibas dahwanas:

No Piltenes draudses zaur Jannau mahzitaju . . .	80 rubl.
„ Muišdzeem-Kemtes dr. zaur Bernewig mahzitaju . . .	120 „
„ Dignajas-Safu dr. zaur Mählendorff mahzitaju . . .	30 „
„ Walfaike dr. zaur Weide mahzitaju . . .	470 „

G. Gofsmann,
prahwests.

M i s i o n e s l a p a .

Esaj. 60, 3.: Tee pagani staigahs tawâ gaismä un keh-
nini eeksch ta spohschuma, kas pahr tewim uslehziis.

Mihlee misiones draugi! Scho jauno gadu eefahkufchi, gribam pehz Swaigfnes-deenas lesziona wahrdeem atkal zeltees un liftees ap-
gaismotees no muhsu gaismas, kas pahr mums uslehkufi. Bet ta pa-
faules gaisma ir muhsu Kungs Jesus Kristus, pateefs Deews no ta
Tehwa peedfimis eeksch muhschibas un ari pateefs zilweks no jumpra-
was Marijas peedfimis peepildifchanas laika. Mehs kristiti pee wina
esam nahkufchi un staigajam wina spohschumâ. Bet ne ween tas;
mehs ari gribam redseht, ka tee pagani no tahs tumfibas un krehfli-
bas, kas to semi un tohs laudis aplahj, atgreeschahs pee wina un
mahzahs staigahs eeksch ta spohschuma, kas pahr mums uslehziis. Mi-
siones lapas apgahdatajs schai jaunâ gadâ atkal grib misiones drau-
geem zaur sawahm sinahm palihdseht azis pazelt wisapfahrt un wisas
misiones druwâs skatitees, kâ tee pagani fapulzinajahs un nahk pee
Kristus draudses, un tee pagani ar saweem kehneem staigâ eeksch Kri-
stus gaischuma. Bet eekams sawu darbiuu eefahks, apgahdatajs grib
ispreestees ar kahdahm walodahm, kas Latweeschu tautas widu zehlu-
schahs, gribedamas misiones draugu preeku pee misiones darbeem ap-
speest. Isgahjuschâ gada galâ atflaneja tahdas balsis, kas isteiza,
padauds esam, ka „Latweeschu Awischu“ basnizas un skohlas siuu pee-
likumds iklatrâ nummurâ teek pasneegtas sinas par misiones darbu, —
peeteekoht, ja mahzitaji no kanzelehm par misiones notifikumeem drau-
dsehm sinas dohtu; un ari pa dauds esam, ka muhsu deenas, fur til
leels pulks tizibas draugu un walfts pawalstneeku grehtu badu zeesch,
pa tuhstoscheem rublu eet pahr walfts rohbeschahm, un teek istehreti
preeksch misiones darba ustureschanas stary paganeem, kas nekahdu
truhkumu nezeesdami un, ar sawu tehwu tizibupilnâ meerâbuhdami, ne-
griboht nekahdu sweschu tizibu peenemt. Pret tahdahm walodahm un
balsim mums japeerahda, ka tahs ir netaisnas; un ja to nespehjam
peerahdiht, tad mums pateefi ja-apstahj — rakstatajam ar sawahm sino-
schanahm un lasitajeem ar sawahm dahwanahm.

Misiones darbs dibinajahs us muhsu Bestitaja wahrdeem (Mat.
28, 19. un 20.): „Man ir dohta wisa wara debesis un wirs semes.
Tapehz eita un darait par mahzelleem wisus laudis, tohs kristidami
eeksch ta Tehwa un ta Dehla un ta swehta Gara wahrda, un tohs mah-
zidami tureht wisu, ko es jums esnu pawehlejis; redsi, es esnu
pee jums il deenas lihds pafaules galam.“ Un muhsu Kungs Jesus
Kristus ir pawehlejis deenischkâ luhgschanâ par Deewa walstibas nahk-
schanu luhgt (Mat. 6, 10.), un ihpafchi luhgt ta plaujamâ Kungu,
ka tas darbneekus gribetu isdihlt pee sawa plaujamâ (Mat. 9, 38.).
Mehs nu neweenam zilwekam negribam usspeest nedf kristigu tizibu,
nedf kristigas dohmas; bet tas mums jafaka un ja-apeezina, ka mi-
siones darbs ir no pascha Kristus kohpâ ar sw. kristibu eestahdihts un
pawehlehts, — misione lihds ar kristibu ir Deewa walstibas grunts-likumi,
un ka iklatram zilwekam, kas grib kristigs zilweks buht, misione, tâ-
pat kâ kristiba, jatura kâ Kristus eestahdichana augstâ gohdâ, un ja
kahds tura pretibas prahtu pret misioni, tad tas aisleeds sawu kristibu
un atfaka Kristum un wina pawehleschanahm. Misiones darbs ir tee-
scham kristigas draudses darbs, ar ko wina peerahda sawu dshwofchanu
eeksch Kristus, un kas atraujahs no draudses darba, tas atkaphjahs no
draudses dshwibas un paleek par nokaltufchu lohzeeki pee draudses mee-
sas. Gan wisi draudses lohzeeki newar paschi iseet pee teem paganeem.
winus mahzidami, bet tas misiones gars, kas draudse deg, iklatru
lohzeeki us to skubina, ka winsch Kristus isfuhitohs wehstneschus stary
paganeem aistahw un stiprina ar sawahm luhgschanahm un dahwanahm.
Bet iklatris ahtri paliks kuhtris eeksch sawahm luhgschanahu un dah-
wanahm, ja winsch par to mas ko sin, kam par labu winam jaluhds
un jadohd. Tapehz misiones gars, kas kristigâ draudse deg, jamohdina
un ja-uspufsch ar sinahm no tahm misiones druwahm; jawehsti, kahdus dar-
bus tur isdara tas Kungs zaur saweem wehstnescheem. Sinams, tahdas
sinas par misioni un misiones darbeem un misiones druwahm if sweht-
deenas buhtu jadohd no kanzelehm, bet laika nepeeteef; un ari, ihpafchi

pilsehtâs, fur laudis ari nedelas deenas war fa-eet basnizas, tamdeht
jatura ihpafchas misiones stundas. Bet fur sprediki un misiones stundu
mahzibas ne-atflan, tur ari atflan awischu balsis, un iklatra lapa,
kas sauzahs par kristigu lapu un grib kristigas draudses lohzeekem pa-
lihdscht pee kristigas apgaismoschanas tapt, turehs par sawu peenah-
kamu gohdu, lasitajeem pasneegt sinas ne ween par wiseem laizigeem
notikumeem walfts un draudses leetâs, bet ari par teem leeleem dar-
beem, ko tas Kungs Kristus, kam wisa wara eedohta tâpat kâ debesis,
tâ ari wirs semes, strahdâ zaur sawu wisfpehzigu wahrdu us tahm misiones
druwahm pee teem paganeem. Ihpafchi muhsu laiki ir misiones laiki,
kurds — kâ tas nebij peedfihwohts no apustulu laikeem — druwâs
baltas metahs us plaufchanu un Deewa gars mohdina mironu kaulus us
paganu laukeem, un tee pagani ar waru speeschahs pee Deewa walsti-
bas, un kurds ari kristiga draudse ar wiseem spehkeem rohku leek klahk
pee misiones darba, sinadama, ka tee laiki klahk, fur Kristus sawas
apfahlschanas no ta weenigâ gana un ta weenigâ ganamâ pulka pee-
pildihj. Kas tad kristigai lapai grib leegt par tahdeem Deewa dar-
beem sinoht saweem lasitajeem? Un tahda kristiga lapa grib buht muhsu
„Latweeschu Awises“; tapehz wina ari isgahjuschâ gada gahjuma peh-
dejôs nummurds sinoja, ka ari jaunâ gadâ sinas pasneegs — tâpat kâ
par basnizu un skohlu, tâpat ari par misioni. Kas winahm to grib
leegt jeb ari pahrmest? Bet mehs lai preezajamees par to, ka stary Lat-
weeschu lapahm ari rohnahs tahdas, kas, nebihdamees par kauschu wa-
lodahm, ir labprahstigas, kristigeem lasitajeem sinas pasneegt par Deewa
leeleem darbeem us misiones druwahm.

Bet kad misiones darbs ir kristigas draudses darbs, pee kam ari
kristigahm awischi japeebeedrojahs zaur sinahm par misiones darbeem,
tad ari kristigeem draudses lohzeekem peenahkâhs rohku preelikt
ar luhgschanahm un dahwanahm. Tahs luhgschanas noteek Dee-
wam, tahs dahwanas zilwekem; misiones gars parahdahs sirdi —
luhgschanâs, darbôs — dahwanâs. Kas gan waretu no sirds
luhgt par misiones weifschanohs stary paganeem, un turklahk sawu
rohku pret to truhkumu, kas misiones darbam jazeesch, gribetu ais-
twert? Waj tas nebuhtu tam lihdsinajams, no kam sw. Zehkâs
faka (Zehl. 2, 15. un 16.): „Ja kahds brahlis jeb mahsa pliki buhtu
un teem deenischkâs pahrtifschanas truhktu, un kahds no jums us teem
fazitu: eita ar meeru, silbaites un pa-ehdatees, bet juhs teem nedoh-
tut, kas tai meesai wajadsigs, — ko tas palihds?“ — Pateefi, misiones
gars atdara ne ween sirdis us luhgschanahm, bet ari rohkas us dahwa-
nahm. Un misiones garam ir tahds brihnischkigâ Deewa spehks, ka
winsch sirdis un rohkas ne-atwer ween pret misioni, bet ari pret wi-
feem garigeem un meefigeem truhkumeem — tâpat mahjâs un dshntenê,
kâ ari sweschumâ un stary paganeem; pateefi, kam garigahs azis pa-
zeltas un kas redsehs tohs paganu pulkus nahkam, tam ari sirds ispla-
tifees ihstenâ tuwaku mihlestibâ — ar dahwanahm palihdscht teem, kas
jebkahdu truhkumu zeesch. Do war redseht pee wisahm draudsehm, tâ-
pat pee mums, kâ ari zitâs semes, kas misiones garam ir atwehru-
schahs, ka lihds ar tahm misiones dahwanahm wairojahs wairodomees
un augtin aug wifadas zitas mihlestibas dahwanâs. Mihlee lasitaji,
eseet drohschi pahrliezinati: no tahm bagatahm dahwanahm, kas schi-
nis deenas no muhsu widus teek nosuhstas pee teem bada-zeeeteem
brahteem pee Wolgas, — kas winas paleelakai dakai fametufchi: waj tee,
kas brehz, kapehz til leela nauda teek istehreta pee paganeem, kad
muhsu brahteem til dauds truhkft, jeb tee, kas ar klusu prahtu eeradu-
fchi sawus pateizibas upurus doht preeksch misiones darba? — Pateefi,
ta leelakâ data buhs nahkufi no teem misiones draugeem!

Mihlee misiones draugi! Neleekatees peewiltees, un nepeekufsteet
sawâs luhgschanâs un dahwanâs; jo zaur abahm mehs peepildam sawa
Kunga Kristus prahtu. Tahdu prahtu eeksch jums mohdinaht un stip-
rinaht, grib ari peepalihdscht sinas, ko misiones lapina jums pasneegs
schai jaunâ gadâ. Deews tas Kungs lai palihds, lai swehti! Amen.